

Lovtidende A

2025

Udgivet den 26. september 2025

22. september 2025.

Nr. 1135.

Bekendtgørelse af lov om kommunale og regionale valg

Herved bekendtgøres lov om kommunale og regionale valg, jf. lovekendtgørelse nr. 1381 af 5. december 2024, med de ændringer, der følger af § 19 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 7 i lov nr. 719 af 20. juni 2025 og § 4 i lov nr. 755 af 20. juni 2025.

Den bekendtgjorte lovtekst vedrørende § 19, stk. 3, 1. pkt., træder i kraft den 1. januar 2027, jf. § 24, stk. 5, i lov nr. 719 af 20. juni 2025 om ændring af lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (regionsloven) og forskellige andre love (Ny regional forvaltningsmodel med sundhedsråd, afskaffelse af kontaktudvalg, sundhedsklynger, sundhedssamarbejdsudvalg, sundhedsaftaler i deres nuværende form, praksisplaner, kommunal medfinansiering på sundhedsområdet og nærhedsfinansiering samt konsekvensændringer i flere love som følge af sammenlægningen af Region Hovedstaden og Region Sjælland m.v.).

Kapitel 1

Valgret og valgbarhed

§ 1. Valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og som herudover enten

- 1) har dansk indfødsret,
- 2) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. dog stk. 3 og 4,
- 3) er statsborger i Island eller Norge, jf. dog stk. 3 og 4, eller
- 4) uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 4 år forud for valgdagen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Valgret til kommunalbestyrelsen og regionsrådet har endvidere enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union og er registreret i Udenrigsministeriets protokol.

Stk. 3. Følgende personer har uanset stk. 1, nr. 2-4, ikke valgret:

- 1) En udlænding, hvis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 26 c eller § 21 b, stk. 1, men som ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31,
- 2) en udlænding, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, men som ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31,
- 3) en udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22, 23 eller 25 c,
- 4) en udlænding, der er udvist ved endelig afgørelse efter udlændingelovens §§ 25-25 b, og
- 5) en udlænding, der ved registreringen i Det Centrale Personregister (CPR) som tilflyttet fra udlandet var indsat direkte til afsoning i en af kriminalforsorgens

institutioner, jf. § 17, stk. 4, i lov om Det Centrale Personregister.

Stk. 4. Stk. 3, nr. 1-4, finder anvendelse fra tidspunktet for registreringen hos Udlændingestyrelsen eller politiet af den pågældende dom eller afgørelse. Stk. 3 finder anvendelse, indtil udlændingen efter udlændingeloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf erhverver opholdstilladelse eller -bevis eller bliver fritaget herfor.

Stk. 5. Personer, der efter reglerne i lov om Det Centrale Personregister opfylder betingelserne for at være bopælsregistreret i kommunen, anses for at have fast bopæl i kommunen henholdsvis i den region, hvori kommunen er beliggende.

§ 1 a. Under forudsætning af gensidighed kan indenrigs- og sundhedsministeren indgå aftale med et andet land om, at personer, der er statsborgere i landet uden tillige at have dansk indfødsret, skal kunne opnå valgret tidligere end anført i § 1, stk. 1, nr. 4.

Stk. 2. Efter indgåelse af aftale i henhold til stk. 1 fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren senest 10 uger før valgdagen det tidsmæssige krav til uafbrudt fast bopæl i riget, der gælder som betingelse for valgret for herboende statsborgere fra det pågældende land.

§ 2. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

§ 3. Valgbar til kommunalbestyrelsen og regionsrådet er enhver, der har valgret til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, og som fredagen 46 dage før valgdagen eller, hvis dette ikke er tilfældet, kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen opfylder valgrets-betingelserne bortset fra alders-betingelsen og betingelsen vedrørende varigheden af forudgående fast bopæl i riget, jf. dog § 4.

§ 3 a. Under forudsætning af gensidighed kan indenrigs- og sundhedsministeren indgå aftale med et andet land om, at personer, der er statsborgere i landet uden tillige at have dansk indfødsret, skal kunne opnå valgbarhed efter uafbrudt fast bopæl i riget i et kortere tidsrum end det tidsrum, der er fastsat i § 1, stk. 1, nr. 4.

Stk. 2. Efter indgåelse af aftale i henhold til stk. 1 fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren senest 10 uger før valgdagen det tidsmæssige krav til uafbrudt fast bopæl i riget, der gælder som betingelse for valgbarhed for herboende statsborgere fra det pågældende land.

§ 4. Følgende personer er uanset § 3 ikke valgbare på grund af straf, jf. dog stk. 3 og 4:

- 1) En person, der ved endelig dom er idømt en ubetinget eller betinget fængselsstraf,
- 2) en person, der ved endelig dom er dømt til anbringelse i institution eller til forvaring efter straffelovens §§ 68-70, og
- 3) en person, der ved endelig dom eller udenretslig vedtagelse ubetinget er frakendt førerretten efter færdselslovens § 126.

Stk. 2. Som endelig dom efter stk. 1 anses

- 1) en dom afsagt af Højesteret,
- 2) en dom, hvor den almindelige ankefrist er udløbet, uden at anke er sket,
- 3) en dom, der ikke uden særlig tilladelse kan ankes til højere instans, og hvor den almindelige frist for indgivelse af ansøgning til Procesbevillingsnævnet er udløbet, uden at ansøgning er indgivet, og
- 4) en dom, der ikke uden særlig tilladelse kan ankes til højere instans, og hvor Procesbevillingsnævnet har meddelt afslag på tilladelse til anke til højere instans.

Stk. 3. En straf, jf. stk. 1, medfører ikke tab af valgbarhed, når der er forløbet 3 år, efter at straffen er udstået, ophævet, eftergivet eller bortfaldet, jf. dog § 101, stk. 6. Er straffen ubetinget fængsel på over 6 måneder, eller er den pågældende idømt forvaring, er fristen dog 5 år. Ved en dom om betinget fængselsstraf eller ubetinget frakendelse af førerretten regnes fristen fra datoen for den endelige dom. Ved en udenretslig vedtagelse af en ubetinget frakendelse af førerretten regnes fristen fra datoen for den udenretslige vedtagelse. En dom om betinget fængselsstraf medfører dog ikke tab af valgbarhed ud over den funktionsperiode, inden for hvilken datoen for den endelige dom falder.

Stk. 4. Opstilling som kandidat til valget kan dog altid ske uanset manglende valgbarhed på grund af straf.

§ 5. Ingen kan opstilles til valg uden at have givet sit samtykke hertil.

§ 6. Medlemmerne af kommunalbestyrelser og regionsråd vælges for 4 år. Mandaterne bortfalder dog ikke, før nyvalg har fundet sted.

Stk. 2. Valg til kommunalbestyrelser og regionsråd finder sted den 3. tirsdag i november 2009. Derefter den 3. tirsdag i november 2013 og så fremdeles.

Stk. 3. Valgperioden regnes fra 1. januar. Samtlige medlemmer afgår den 31. december i det år, hvor nyvalg har fundet sted, jf. dog § 97, stk. 2.

§ 6 a. Kommunalbestyrelsens medlemstal fastsættes i styrelsesvedtægten, jf. § 5 i lov om kommunernes styrelse. Ændring i styrelsesvedtægten, hvorved kommunalbestyrelsens medlemstal ændres, skal være vedtaget af kommunalbestyrelsen, jf. § 2, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, senest den 1. august i valgåret for at få virkning fra førstkommande valgperiode.

Kapitel 2

Valglisten og valgkort

§ 7. Vælgerne skal optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Personer, der har valgtret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), optages efter anmodning på valglisten i den kommune, hvor de lovligt har bopæl. Personer, der har valgtret efter § 1, stk. 2, optages efter anmodning, jf. dog stk. 2, på valglisten i den kommune, hvor de har deres private bolig.

Stk. 2. Personer, der har valgtret efter § 1, stk. 2, optages dog uden anmodning på valglisten, såfremt de pågældende

- 1) var optaget på valglisten i Danmark til det sidst afholdte valg til kommunalbestyrelser og regionsråd,
- 2) siden da uafbrudt har været registreret i Udenrigsministeriets protokol og
- 3) ikke har anmodet om at blive slettet af valglisten.

§ 8. I de år, hvor nyvalg finder sted, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere. Valglisten skal udarbejdes for hvert afstemningsområde i kommunen.

Stk. 2. På valglisten skal optages de vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 3. Vælgere, der senest mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet inden for kommunen, og som senest på denne dag har anmeldt flytningen til kommunen, skal optages på valglisten under den nye bopæl. Vælgere, der senere end mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet inden for kommunen, eller som senere end denne dag har anmeldt flytningen til kommunen, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 4. Vælgere, der senest tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, optages på valglisten under den nye bopæl. Vælgere, der senere end tirsdagen 7 dage før valgdagen er flyttet til en anden kommune, eller som senere end denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 5. Vælgere, der senere end mandagen 15 dage før valgdagen er flyttet til kommunen fra udlandet, optages på valglisten, hvis de senest tirsdagen 7 dage før valgdagen

er flyttet til kommunen og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på valglisten af personer, der har valget efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og om disse personers anmeldelse af tilflytning til en anden kommune og fraflytning til udlandet.

§ 9. Valglisterne udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR), oplysninger om personer, der har valget efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og oplysninger om udlændinge, der ikke har valget efter § 1, stk. 3 og 4.

Stk. 2. Valglisterne skal indeholde vælgernes navn, fødselsdato og bopæl samt løbe-nr. og en rubrik til afmærkning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der for et eller flere eller alle afstemningsområder i kommunen skal benyttes en elektronisk valgliste.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelsen af valglisterne samt disses indretning.

§ 10. Kommunalbestyrelsen udsender forud for valgdagen valgkort til de vælgere, der er optaget på valglisten, jf. § 8, stk. 2-5. Kommunalbestyrelsen udsender dog alene efter anmodning valgkort til de vælgere, der intet fast opholdssted har, men som efter reglerne i lov om Det Centrale Personregister er registreret i kommunen som fraflyttet den tidligere adresse.

Stk. 2. Valgkortet skal indeholde oplysning om vælgernes navn og adresse, nummer på valglisten samt om afstemningsstedets beliggenhed og dag og tid for afstemningen. Valgkort, der udsendes til vælgere, der er omfattet af § 8, stk. 4, 1. pkt., eller stk. 5, skal endvidere indeholde oplysning om, at valgkortet træder i stedet for et eventuelt tidligere udsendt valgkort.

§ 11. Senest lørdagen 10 dage før valgdagen skal kommunalbestyrelsen bekendtgøre på kommunens hjemmeside, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal straks behandle de indsigelser, der er nævnt i § 11, samt i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om flytning fra kommunen, dødsfald eller erhvervelse henholdsvis fortabelse af dansk indfødsret eller oplysninger om udlændinge, der er omfattet henholdsvis ikke længere er omfattet af § 1, stk. 3 og 4.

Kapitel 3

Valgbestyrelser, valgstyrere og tilforordnede vælgere

Valgbestyrelser

§ 13. For hver kommune og hver region vælges en valgbestyrelse senest tirsdagen 13 uger før valgdagen.

Stk. 2. Valgbestyrelsen varetager følgende opgaver:

- 1) Modtager og godkender kandidatlisters samt anmeldelser om valgforbund,
- 2) tilvejebringer stemmesedler og opslag,
- 3) forestår den endelige opgørelse af afstemningen (fintællingen), jf. dog stk. 3, og
- 4) forestår opgørelsen af valget.

Stk. 3. Valgbestyrelsen i kommunen forestår fintællingen af såvel kommunalbestyrelsesvalget som regionsrådsvalget. Regionsvalgbestyrelsen kan foretage en fornyet fintælling af regionsrådsvalget, enten af hele stemmematerialet eller dele deraf, jf. § 80.

§ 14. Valgbestyrelsen består af mindst 5 og højst 7 medlemmer. Medlemmerne af valgbestyrelsen vælges af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet ved forholdstalsvalg. Den gruppe, der har valgt et medlem, udpeger tillige en stedfortræder. Borgmesteren, henholdsvis regionsrådsformanden, er formand for valgbestyrelsen. I kommuner med magistratsstyre eller en styreform med delt administrativ ledelse, jf. §§ 64 og 64 a i lov om kommunernes styrelse, kan kommunalbestyrelsen i kommunens styrelsesvedtægt bestemme, at et magistratsmedlem henholdsvis en udvalgsformand er formand i stedet for borgmesteren. Øvrige medlemmer samt stedfortrædere vælges blandt kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets medlemmer.

Stk. 2. Et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, herunder borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden, der er opstillet som kandidat til valget, kan vælges som medlem af eller stedfortræder til valgbestyrelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet vælger blandt valgbestyrelsens medlemmer en næstformand for valgbestyrelsen. Næstformanden varetager formands-hvervet, hvis formanden har forfald.

§ 15. Valgbestyrelsens formand forbereder, indkalder og leder valgbestyrelsens møder. Valgbestyrelsens afgørelser træffes ved stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed gør formandens stemme udslaget.

Stk. 2. Valgbestyrelsens formand træffer afgørelse i alle spørgsmål, der ikke giver anledning til tvivl.

Stk. 3. Valgbestyrelsen fører en valgbog, hvori alle væsentlige oplysninger om valget og resultatet heraf indføres. Valgbestyrelsen i kommunen fører særskilte valgbøger for kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om valgbøger-nes indhold og udformning.

Valgstyrere

§ 16. Kommunalbestyrelsen vælger for hvert afstemningsområde, jf. § 51, mindst 5 og højst 9 valgstyrere til at

forestå afstemningen og stemmeoptællingen på afstemningsstedet.

Stk. 2. Valgstyrerne vælges ved forholdstalsvalg under ét blandt vælgerne i kommunen.

Stk. 3. En vælger, der er opstillet som kandidat til valget, kan vælges som valgstyrer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen vælger blandt valgstyrerne en formand for hvert afstemningsområde. Formændene vælges ved forholdstalsvalg.

Stk. 5. Valgstyrerne fører en afstemningsbog. I denne indføres alle væsentlige oplysninger om afstemningen i afstemningsområdet samt resultatet heraf. Der føres særskilte afstemningsbøger for kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om afstemningsbøgernes indhold og udformning.

Stk. 6. Valgstyrerformanden skal sørge for, at der umiddelbart inden og under valghandlingen, jf. § 52, og ved den efterfølgende stemmeoptælling, jf. § 74, stk. 1, til enhver tid er et tilstrækkeligt antal valgstyrere til stede på afstemningsstedet til, at der kan sikres en hensigtsmæssig afvikling af valghandlingen og stemmeoptællingen. Der skal dog altid være et flertal af de udpegede valgstyrere til stede på afstemningsstedet under valghandlingen og den efterfølgende stemmeoptælling. Valgstyrerne skal rette sig efter valgstyrerformandens anvisninger. Alle valgstyrerne skal være til stede ved underskrivningen af afstemningsbogen, jf. § 76, stk. 1, 1. pkt.

Tilforordnede vælgere

§ 17. Kommunalbestyrelsen vælger et antal tilforordnede vælgere til at bistå ved valget. De tilforordnede vælgere vælges ved forholdstalsvalg under ét blandt vælgerne i kommunen.

Stk. 2. Regionsrådet kan vælge et antal tilforordnede vælgere til at bistå ved fornyet fintælling af regionsrådsvalget. Valget foregår efter tilsvarende regler som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. En vælger, der er opstillet som kandidat til valget, kan af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet vælges som tilforordnet vælger.

Fælles bestemmelser

§ 18. Enhver vælger har pligt til at påtage sig hvervet som valgstyrer eller tilforordnet vælger. Valgstyrere og tilforordnede vælgere har pligt til at gøre sig bekendt med deres opgaver og give fremmøde før valgdagen på kommunalbestyrelsens forlangende med henblik på at modtage den fornødne instruktion m.v.

Stk. 2. Valgbestyrelsens medlemmer, valgstyrerne og de tilforordnede vælgere har pligt til at udføre de hverv, der påhviler dem, medmindre de har forfald. Hvis et medlem af valgbestyrelsen har forfald, indtræder den pågældendes stedfortræder i valgbestyrelsen. Hvis en valgstyrer eller en tilforordnet vælger har forfald, udpeger den gruppe i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, der har udpeget den pågældende, en ny valgstyrer eller en ny tilforordnet vælger.

Stk. 3. Der ydes diæter til valgbestyrelsens medlemmer, valgstyrerne og de tilforordnede vælgere for deres virksomhed i forbindelse med valget, herunder for eventuel instruktion før valgdagen af valgstyrere og tilforordnede vælgere om deres opgaver, jf. stk. 1, 2. pkt. Diæterne ydes efter reglerne i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet kan dog beslutte på et møde, at der ikke ydes diæter, eller at de diæter, der ydes, udgør et andet beløb, end der følger af reglerne i lov om kommunernes styrelse. Diæterne kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diæteløb, som i henhold til reglerne i lov om kommunernes styrelse er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed.

Kapitel 4

Kandidatlister til valgene

Almindelige bestemmelser

§ 19. De, der opstilles til valg, opføres på kandidatlister.

Stk. 2. En kandidatliste til kommunalbestyrelsesvalg skal være underskrevet af mindst 25 vælgere i kommunen som stillere. Til kommunalbestyrelsesvalg i Aarhus, Odense og Aalborg Kommuner er mindsteantallet af stillere dog 50, i Københavns Kommune dog 150. Kandidatlisterne må højst være underskrevet af et antal stillere, der svarer til det dobbelte af mindsteantallet af stillere i kommunen.

Stk. 3. ¹⁾ En kandidatliste til regionsrådsvalg skal være underskrevet af mindst følgende antal vælgere som stillere: 100 i Region Nordjylland, 175 i Region Syddanmark, 200 i Region Midtjylland og 400 i Region Østjylland. Kandidatlisterne må højst være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet af stillere i regionen.

Stk. 4. Valgbestyrelsen fritager efter anmodning de kandidatlister, der ved sidste kommunalbestyrelsesvalg henholdsvis regionsrådsvalg opnåede repræsentation i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, og som tirsdagen 9 uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere, jf. § 19, stk. 2 og 3.

§ 20. En stiller skal opfylde betingelserne for valgret til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Valgrets-betingelserne bortset fra aldersbetingelsen og betingelsen vedrørende varigheden af forudgående fast bopæl i riget skal dog være opfyldt fredagen 46 dage før valgdagen eller, hvis dette ikke er tilfældet, kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen.

Stk. 2. Den, der er stiller for flere kandidatlister, kan ikke anses som stiller for nogen af listerne. En kandidat kan ikke være stiller for en kandidatliste, hvorpå den pågældende selv er opført som kandidat.

§ 21. En kandidatliste må højst indeholde fire navne mere end det antal medlemmer, der skal vælges i kommunen henholdsvis regionen.

Stk. 2. Ingen kan være kandidat på mere end en liste, jf. § 30.

§ 21 a. Ingen må yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke nogen til noget af følgende:

- 1) At underskrive som stiller for en kandidatliste.
- 2) At undlade at underskrive som stiller for en kandidatliste.
- 3) At kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.
- 4) At undlade at kalde sin underskrift som stiller for en kandidatliste tilbage.

§ 22. Senest tirsdagen 13 uger før valgdagen bekendtgør kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet på kommunens henholdsvis regionens hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser

- 1) antallet af dem, der skal vælges,
- 2) antallet af stillere for en kandidatliste,
- 3) fristerne for tidligste og seneste indlevering af kandidatlistes, jf. § 23, stk. 1, 1.-3. pkt., og
- 4) dag og tid for afstemningen.

Stk. 2. Bekendtgørelsen efter stk. 1 skal tillige indeholde en kort redegørelse for, hvilke personer der har ret til at udøve valgret og stille op som kandidat til kommunalbestyrelsesvalget henholdsvis regionsrådsvalget, herunder om betingelserne for, at disse rettigheder tilkommer herboende udlændinge.

Indlevering af kandidatlistes

§ 23. Senest kl. 12 tirsdagen 7 uger før valgdagen skal kandidatlistes være indleveret til formanden for valgbestyrelsen. En kandidatliste kan tidligst indleveres tirsdagen 9 uger før valgdagen. Kandidatlistes, der i henhold til § 19, stk. 4, ønsker at blive fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere, skal dog være indleveret til formanden for valgbestyrelsen senest kl. 12 tirsdagen 9 uger før valgdagen og tidligst tirsdagen 11 uger før valgdagen. Kandidatlistes skal indleveres på en formular, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 2. Den, der indleverer en kandidatliste, har ret til at få kvittering for indleveringen med angivelse af tidspunktet.

§ 23 a. Kandidatlistens ledelse skal senest samtidig med indlevering af kandidatlisten meddele formanden for valgbestyrelsen, hvilken repræsentant for listen der er legitimeret til at udøve kandidatlistens beføjelser i forbindelse med indlevering og tilbagekaldelse af kandidatlisten samt anmeldelse af og tilbagetrækning fra valgforbund, og som valgbestyrelsen i øvrigt kan rette henvendelse til som kontaktperson vedrørende kandidatlisten. Repræsentanten kan være stiller for eller kandidat på listen eller ingen af delene. Den angivne repræsentant anses for legitimeret over for valgbestyrelsen, indtil kandidatlistens ledelse afgiver meddelelse om en ny repræsentant til valgbestyrelsens formand. Kandidatlistens ledelse skal i forbindelse med meddelelse om en ny repræsentant give oplysning om dennes navn, bopæl og kontaktoplysninger.

§ 24. Kandidatlisten skal være underskrevet af de enkelte kandidater og indeholde oplysning om hver enkelt kandidats fulde navn, personnummer, statsborgerskab, stilling og bo-

pæl. For kandidater, der er valgbare, og som har valgret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), skal i stedet for personnummer opgives fødselsdato, og kandidatlisten skal være vedlagt oplysning om, hvorvidt kandidaten er optaget på valglisten eller har indgivet anmodning herom, jf. § 7, stk. 1, 2. pkt. For kandidater, der er valgbare, og som har valgret efter § 1, stk. 2, skal i stedet for personnummer opgives fødselsdato. Hvis kandidaten ikke ønsker sig anført på stemmesedlen med sit fulde navn, skal det angives, hvordan navnet ønskes anført. Kandidatens efternavn eller mellemnavn samt mindst ét fornavn eller forbogstav skal altid anføres. Kun mellem- og efternavne, som kandidaten er berettiget til at føre efter navneloven, eller mellemnavne, som er registreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan anføres på stemmesedlen. I stedet for fornavnet kan anføres et kaldenavn, der er afledt af fornavnet.

Stk. 2. Kandidaterne skal anføres på kandidatlisten i den rækkefølge, hvori de ønskes anført på stemmesedlen. Kandidatlisten skal indeholde oplysning om, hvorvidt kandidaterne er opstillet i en bestemt rækkefølge (partiliste), jf. § 86, eller om de er sideordnet opstillet, jf. § 85.

Stk. 3. Kandidatlisten skal indeholde oplysning om kandidatlistens listebetegnelse, jf. §§ 24 a-24 c. Listebetegnelsen skal ved kandidaternes underskrift være godkendt af disse.

Stk. 4. Kandidatlisten skal være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a, og indeholde oplysning om repræsentantens navn, bopæl og kontaktoplysninger.

§ 24 a. Kandidatlistes for et parti, der den 1. august i valgåret er opstillingsberettiget til folketingsvalg, skal som listebetegnelse anvende partiets navn til folketingsvalg eller en betegnelse, hvori dette navn indgår. Tilsvarende gælder kandidatlistes for det tyske mindretals parti.

Stk. 2. Andre kandidatlistes kan som listebetegnelse ikke anvende navnet på et af de partier, der er nævnt i stk. 1, en betegnelse, hvori dette navn indgår, eller en betegnelse, der kan give anledning til, at kandidatlisten forveksles med kandidatlistes for et af disse partier.

Stk. 3. Som listebetegnelse kan ikke anvendes enkelte bogstaver (A, B, C osv.) eller en kombination af bogstaver, der ikke danner et ord (RV, CD, SF, KRF osv.).

Stk. 4. En listebetegnelse kan ikke anvendes, såfremt det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i stk. 2 har eneret til listebetegnelsen. Listebetegnelsen kan dog anvendes, hvis indehaveren af eneretten har samtykket i kandidatlistens brug af listebetegnelsen.

Stk. 5. Viser det sig, at det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i stk. 2 har eneret til listebetegnelsen for en godkendt kandidatliste, jf. § 27, og samtykker indehaveren af eneretten ikke i kandidatlistens brug af listebetegnelsen, kan valgbestyrelsen tilbagekalde godkendelsen. Kandidatlistens ret til at deltage i valget bortfalder.

§ 24 b. Er der indleveret flere kandidatlistes med samme listebetegnelse, der ikke er omfattet af § 24 a, stk. 2-4, og ikke er omfattet af stk. 7, træffer valgbestyrelsen afgørelse

om, hvilken kandidatliste eller hvilke kandidatlistes der ikke kan anvende den angivne listebetegnelse, jf. stk. 2-6.

Stk. 2. Ved valgbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 har en kandidatliste, der ved det seneste valg opnåede repræsentation i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet under den angivne listebetegnelse, og som 11 uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet under den angivne listebetegnelse, fortrinsret til at anvende denne listebetegnelse.

Stk. 3. Kan det ikke afgøres efter stk. 2, hvilken kandidatliste der har fortrinsret til at anvende den angivne listebetegnelse, har en kandidatliste, der ved det seneste valg var opstillet under den angivne listebetegnelse til valget, og hvor mindst halvdelen af kandidatlistens tidligere opstillede kandidater genopstiller til valget, ved valgbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 fortrinsret til at anvende den angivne listebetegnelse.

Stk. 4. Kan det ikke afgøres efter stk. 2 og 3, hvilken kandidatliste der har fortrinsret til at anvende den angivne listebetegnelse, går en tidligere indleveret kandidatliste forud for en senere indleveret kandidatliste ved valgbestyrelsens afgørelse efter stk. 1.

Stk. 5. Kan det ikke afgøres efter stk. 2-4, hvilken kandidatliste der har fortrinsret til at anvende den angivne listebetegnelse, foretager valgbestyrelsen lodtrækning.

Stk. 6. Valgbestyrelsen træffer straks og senest lørdagen 45 dage før valgdagen afgørelse efter stk. 1. Valgbestyrelsen afviser kandidatlistes, der ikke kan anvende den angivne listebetegnelse, jf. stk. 1, og underretter kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a, herom. Afgørelsen indføres i valgbogen, og en udskrift heraf sendes til kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a. Senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen kan der indleveres en ny kandidatliste til valgbestyrelsens formand, jf. § 27, stk. 2, 2-4. pkt., og stk. 3.

Stk. 7. Indleveres flere kandidatlistes med den samme listebetegnelse, afviser valgbestyrelsens formand kandidatlistes, der åbenbart ikke er gyldige, jf. § 27, stk. 3.

§ 24 c. § 24 b finder tilsvarende anvendelse, hvis der er nærliggende risiko for forveksling mellem listebetegnelsen for flere indleverede kandidatlistes, der ikke er kandidatlistes for de partier, der er nævnt i § 24 a, stk. 1.

§ 25. Kandidatlisten skal være underskrevet af det fornødne antal vælgere som stillere, jf. § 19, stk. 2 og 3. Stillerne skal underskrive enten på selve kandidatlisten eller på genparter af denne. Genparterne skal i givet fald sammenhæftes med originalen, inden kandidatlisten indleveres. Kandidatlistes, der i henhold til § 19, stk. 4, er fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere, skal dog ikke indeholde underskrifter fra stillere.

Stk. 2. Kandidatlisten skal indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, personnummer og bopæl. For stillere, der har valgtret efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), skal i stedet for personnummer opgives fødselsdato, og kandidatlisten skal være vedlagt oplysning om, hvorvidt stilleren er optaget på valglisten eller har indgivet anmodning herom, jf. § 7,

stk. 1, 2. pkt. For stillere, der har valgtret efter § 1, stk. 2, skal i stedet for personnummer opgives fødselsdato.

Stk. 3. Stillerne tiltræder ved deres underskrift, at den pågældende kandidatliste stiller op til kommunalvalget henholdsvis regionalvalget med de på underskrifttidspunktet anførte kandidater og den anførte listebetegnelse, jf. §§ 24 a-24 c.

Stk. 4. Kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a, godkender ved sin underskrift de på kandidatlisten anførte kandidater, såfremt kandidatlisten er fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere, jf. § 19, stk. 4.

Stk. 5. Kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a, kan efterfølgende foretage ændringer i kandidaternes rækkefølge, ændre i kandidatlistens opstillingsform, jf. § 24, stk. 2, og slette en eller flere kandidater fra kandidatlisten, inden kandidatlisten indleveres til formanden for valgbestyrelsen.

§ 26. En indleveret kandidatliste kan af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a, tilbagekaldes over for valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen. En vælger, der som stiller har underskrevet en kandidatliste, kan ikke særskilt kalde sin underskrift tilbage, når listen er indleveret til valgbestyrelsens formand.

Stk. 2. En kandidat kan ikke trække sit tilsagn om at virke som kandidat tilbage, efter at kandidatlisten er indleveret til valgbestyrelsen.

§ 26 a. Efter udløbet af fristen for indlevering af kandidatlistes, der i henhold til § 19, stk. 4, ønsker at blive fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere, jf. § 23, stk. 1, 3. pkt., skal valgbestyrelsen senest kl. 12 tirsdagen 8 uger før valgdagen meddele kandidatlisten, om valgbestyrelsen fritager kandidatlisten for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere.

Valgbestyrelsens godkendelse af kandidatlisterne

§ 27. Efter udløbet af fristerne for seneste indlevering af kandidatlistes, jf. § 23, stk. 1, 1. og 3. pkt., skal valgbestyrelsen undersøge, om de rettidigt indleverede kandidatlistes er gyldige, jf. §§ 19, 20, 23-24 a og 25. Valgbestyrelsen skal endvidere undersøge om kandidaterne på hver enkelt kandidatliste kan godkendes, eller om nogen af kandidaterne skal slettes af kandidatlisterne, jf. §§ 28-31.

Stk. 2. Hvis valgbestyrelsen finder, at en kandidatliste på grund af væsentlige mangler må erklæres ugyldig, eller at en eller flere kandidater skal slettes af kandidatlisten efter reglerne i §§ 28-30, skal valgbestyrelsen senest lørdagen 45 dage før valgdagen underrette kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a, herom. Senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen kan der foretages en afhjælpning af manglerne eller indleveres en ny kandidatliste, jf. dog stk. 3. Valgbestyrelsens formand træffer herefter afgørelse om kandidatlistens gyldighed og om godkendelsen af kandidaterne. Afgørelsen indføres i valgbogen, og en udskrift heraf sendes til kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

Stk. 3. Formanden for valgbestyrelsen kan afvise at modtage kandidatlistes, der åbenbart ikke er gyldige, jf. §§ 19, 20, 23-24 a og 25.

Stk. 4. Såfremt der på en kandidatliste er opstillet en kandidat, der ikke har dansk indfødsret, skal valgbestyrelsen give den pågældende kandidat meddelelse om, hvorvidt den pågældende kandidatliste, herunder den pågældendes kandidatur, er godkendt.

§ 28. En kandidat, der ikke opfylder de valgbarhedsbetingelser, der er angivet i § 3, skal slettes af kandidatlisten.

§ 29. En kandidat, der ikke ved sin underskrift på kandidatlisten har givet sit tilsagn om at virke som kandidat, skal slettes af kandidatlisten.

§ 30. Ingen kan være kandidat på mere end én kandidatliste. En kandidat, der har underskrevet flere kandidatlistes, kan ikke anses for kandidat på nogen af kandidatlisterne.

§ 31. Overstiger antallet af kandidater på en kandidatliste det antal, der er angivet i § 21, stk. 1, skal valgbestyrelsen slette de overskydende kandidater af kandidatlisten. Den kandidat, der er anført nederst på kandidatlisten, slettes først, derefter den, der er anført næstnederst, og så fremdeles.

Stk. 2. Det indføres i valgbogen, hvilke kandidater der er slettet efter reglerne i stk. 1, og en udskrift heraf sendes til kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

Bogstavbetegnelser for kandidatlistes

§ 32. Valgbestyrelsen tildeler de godkendte kandidatlistes en bogstavbetegnelse efter reglerne i §§ 33-36. På stemmesedlen anføres kandidatlistes med bogstavbetegnelsen og i alfabetisk rækkefølge efter denne.

§ 33. Kandidatlistes, hvis listebetegnelse er navnet på et parti, der den 1. august i valgåret er opstillingsberettiget til folketingsvalg, eller i hvis listebetegnelse indgår et sådant navn, skal tildeles partiets bogstavbetegnelse til folketingsvalg. Tilsvarende gælder kandidatlistes, hvis listebetegnelse er navnet på det tyske mindretals parti, eller listebetegnelser, hvori dette navn indgår.

Stk. 2. De bogstavbetegnelser, der er omfattet af stk. 1, kan ikke tildeles andre kandidatlistes.

Stk. 3. Snarest muligt efter det tidspunkt, der er anført i stk. 1, bekendtgør indenrigs- og sundhedsministeren i Statstidende, hvilke bogstavbetegnelser der er tildelt de partier, der er nævnt i stk. 1.

§ 34. Kandidatlistes, der ikke er omfattet af reglerne i § 33, tildeles en af de bogstavbetegnelser, der ikke er forbeholdt efter reglerne i § 33, stk. 2. Bogstavet X kan dog ikke tildeles nogen kandidatliste.

§ 35. (Ophævet)

§ 36. Hvis det ikke er muligt at tildele en bogstavbetegnelse til alle de kandidatlistes, der er omfattet af reglerne i § 34, gælder følgende:

- 1) En tidligere indleveret kandidatliste går ved tildelingen af en bogstavbetegnelse forud for en senere indleveret.
- 2) Kandidatlistes, der ikke er tildelt en bogstavbetegnelse, anføres nederst på stemmesedlen i alfabetisk rækkefølge efter deres listebetegnelse.

Valgforbund

§ 37. (Ophævet)

§ 38. Kandidatlistes kan støtte hinanden ved at indgå valgforbund. Hver kandidatliste kan kun indgå ét valgforbund.

§ 39. Kandidatlistes, der har indgået valgforbund, betragtes som én kandidatliste ved opgørelsen af, hvor mange mandater der ved valget er tilfaldet de enkelte kandidatlistes, jf. § 81, stk. 2.

§ 40. Skriftlig anmeldelse om indgåede valgforbund skal indleveres til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen. Anmeldelsen skal for hver kandidatliste være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

§ 41. En kandidatliste kan trækkes tilbage fra et anmeldt valgforbund. Skriftlig meddelelse om tilbagetrækning fra anmeldte valgforbund skal indleveres til valgbestyrelsens formand senest kl. 12 mandagen 43 dage før valgdagen. Meddelelsen skal være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

Stk. 2. Tilbagetrækning af en kandidatlistes deltagelse i et forbund medfører ikke, at det anmeldte forbund bortfalder for de øvrige deltagere i forbundet. Tilsvarende gælder i tilfælde af mangler ved anmeldelse af et forbund.

§ 42. Har en kandidatliste indgået flere valgforbund, anses kandidatlisten ikke som deltager i nogen af forbundene.

§ 43. De godkendte kandidatlistes, herunder samtlige kandidaters navne, samt oplysning om anmeldte valgforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg bekendtgøres af kommunalbestyrelsen. Bekendtgørelse sker på kommunens hjemmeside og ved opslag de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 59, når fristen for anmeldelse af valgforbund er udløbet.

Stk. 2. Kommunevalgbestyrelsen underretter kommunalbestyrelsen om de godkendte kandidatlistes, herunder samtlige kandidaters navne og anmeldte forbund til kommunalbestyrelsesvalget. Regionsvalgbestyrelsen underretter regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen om de godkendte kandidatlistes, herunder samtlige kandidaters navne og anmeldte forbund til regionsrådsvalget. Regionsrådet bekendtgør de oplysninger, der er nævnt i 2. pkt., på regionens hjemmeside.

Stk. 3. Kandidatlistes, herunder oplysninger om de enkelte kandidater og kandidatlistes opstillingsform, jf. §§ 23-25, deres anmodning om bogstavbetegnelse, jf. § 34, og deres anmeldelse af valgforbund, jf. § 38, må ikke gøres offentligt tilgængelige, før bekendtgørelsen efter stk. 1 af de godkendte kandidatlistes har fundet sted.

Legitimation som tilskudsansøger efter partistøtteleven

§ 44. Samtidig med indleveringen af kandidatlisten til valgbestyrelsens formand kan anmeldes, hvilken forening eller hvilke vælgere i kommunen henholdsvis regionen, der er berettiget til på kandidatlistens vegne at ansøge om og

modtage tilskud efter lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v. Anmeldelsen, der skal være skriftlig, skal være underskrevet af kandidatlistens repræsentant, jf. § 23 a.

Stk. 2. Hvis der ikke sker anmeldelse efter stk. 1, gælder reglerne i nævnte lov om, hvem der er berettiget til på kandidatlistens vegne at ansøge om og modtage tilskud.

Stemmesedler

§ 45. Stemmesedlen skal indeholde bogstavbetegnelsen og listebetegnelsen for samtlige godkendte kandidatlistes til valget i kommunen henholdsvis regionen. Stemmesedlen skal endvidere indeholde navnene på samtlige godkendte kandidater på kandidatlisterne, jf. dog § 48.

§ 46. Kandidatlisterne anføres på stemmesedlen i særskilte felter. Felterne anføres i alfabetisk rækkefølge efter bogstavbetegnelsen. Kandidatlistes, der ikke er tildelt nogen bogstavbetegnelse, jf. § 36, anføres nederst på stemmesedlen i alfabetisk rækkefølge efter listebetegnelsen.

§ 47. Kandidaternes navne anføres på stemmesedlen i feltet for den pågældende kandidatliste. Kandidaternes navne anføres i den rækkefølge, der er angivet på kandidatlisten, enten under hinanden eller i kolonner ved siden af hinanden.

§ 48. Hvis det af hensyn til stemmesedlens størrelse og overskuelighed er nødvendigt, kan indenrigs- og sundhedsministeren efter ansøgning fra valgbestyrelsen godkende, at kandidaternes navne ikke bliver anført på stemmesedlen til valget i kommunen henholdsvis regionen. Såfremt kandidaternes navne ikke anføres på stemmesedlen, skal stemmesedlen udformes således, at der inden for feltet for hver kandidatliste er plads til, at vælgeren kan skrive et kandidatnavn.

Stk. 2. Valgbestyrelsens ansøgning efter stk. 1 skal indsendes til indenrigs- og sundhedsministeren snarest muligt efter udløbet af fristerne for seneste indlevering af kandidatlistes, jf. § 23, stk. 1, 1. og 3. pkt.

Stk. 3. I forbindelse med meddelelse af godkendelse efter stk. 1 fastsætter indenrigs- og sundhedsministeren de særlige regler om afstemningen på valgdagen, jf. § 51, stk. 3, § 54, stk. 1 og 2, og § 55, stk. 4, samt om opgørelsen af afstemningen, jf. § 74, der skal gælde som følge af, at kandidaternes navne ikke anføres på stemmesedlen.

§ 49. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlens indhold og udformning.

§ 50. Regionsvalgbestyrelsen henholdsvis kommunevalgbestyrelsen sørger for, at det nødvendige antal stemmesedler og opslag til regionsrådsvalget henholdsvis kommunalbestyrelsesvalget er afleveret til vedkommende kommunalbestyrelse senest søndagen 2 dage før valgdagen.

Kapitel 5

Afstemning på valgdagen

§ 51. Afstemningen foregår i de samme afstemningsområder som valg til Folketinget. I hvert afstemningsområde foregår afstemningen på ét afstemningssted.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for lokaler til afstemningen samt for det fornødne antal stemmerum og stemmekasser. Stemmerum skal være indrettet således, at der kan afgives stemme, uden at andre kan se, hvorledes vælgeren stemmer. Stemmerum skal være forsynet med det fornødne udstyr til stemmeafgivning. Stemmekasser skal være indrettet således, at ingen stemmeseddel kan tages ud, uden at stemmekassen åbnes. Stemmekasser skal kunne låses eller forsegles. På hvert afstemningssted skal findes særskilte stemmekasser til brug ved kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg.

Stk. 3. I stemmelokalerne skal der være opslag, der angiver samtlige godkendte kandidatlistes til kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget med angivelse af disses bogstavbetegnelse og listebetegnelse og med kandidaternes navne i den rækkefølge, hvori de er anført på stemmesedlen. Opslagene skal tillige indeholde oplysning om indgåede valgforbund.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen sørger i øvrigt for, at der på hvert afstemningssted er truffet de fornødne forberedelser til afstemningen, herunder at valgstyrelserne og de tilfornordnede vælgere er gjort bekendt med deres opgaver på valgdagen.

§ 52. Afstemningen begynder kl. 8, jf. dog stk. 2, og fortsætter til kl. 20, og så længe der endnu derefter indfinder sig vælgere for at stemme. Afstemningen slutes, når ingen vælger tilkendegiver at ville stemme, uanset at der gives opfordring hertil.

Stk. 2. For øerne Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejød, Egholm, Endelave, Fejdø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejdø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø og Aarø kan kommunalbestyrelsen, såfremt der på den pågældende ø ligger et afstemningssted, på et møde senest 15 dage før valgdagen træffe afgørelse om, at afstemningen på øen først begynder kl. 9.

Stk. 3. Inden stemmeafgivningens begyndelse skal tilfornordnede vælgere vise de tilstedeværende, at stemmekasserne er tomme. Derefter skal kasserne straks låses eller forsegles.

§ 53. Valgret udøves ved personligt fremmøde på afstemningsstedet. Vælgeren skal inden stemmeafgivningen aflevere sit valgkort til valglisteføreren. Har en vælger ikke medbragt valgkort, udskrives et valgkort. Valglisteføreren skal forlange, at vælgeren giver oplysning om sin fødselsdato. Vælgeren skal i øvrigt på forespørgsel give oplysning om sit navn og sin bopæl. Hvis der er tvivl om en vælgers identitet, skal denne fastslås, om fornødent ved fremlæggelse af dokumentation herfor. Derefter, og når valglisteføreren har afmærket vælgerens navn på valglisten, udleveres til vælgeren én stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalget og én stemmeseddel til regionsrådsvalget.

Stk. 2. Såfremt en vælger kun ønsker at benytte den ene af de udleverede stemmesedler, skal den stemmeseddel, der ikke ønskes benyttet, tilbageleveres til den tilfornordnede vælger, der registrerer stemmesedlen som tilbageleveret.

§ 53 a. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskom-

mune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 8, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap eller nedsatte førighed.

Stk. 2. Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 8 dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune. Ansøgning skal indgives forud for hvert valg til kommunalbestyrelser og regionsråd og kan tidligst indgives 4 uger før valgdagen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førighed.

§ 54. Stemmeafgivningen sker i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være til stede. På stemmesedlen sætter vælgeren et kryds ved en listebetegnelse eller et kandidatnavn.

Stk. 2. En vælger kan få ombyttet en stemmeseddel, hvis den er fejlagtigt afkrydset eller ved uagtsomhed gjort ubrugelig. Ombytning kan ikke ske, efter at stemmesedlen er lagt i stemmekassen.

Stk. 3. Når stemmeafgivningen er foretaget, sammenfolder vælgeren stemmesedlen, således at ingen kan se, hvordan der er stemt. Derefter lægger vælgeren stemmesedlen i den stemmekasse, der er beregnet dertil, i overværelse af en tilforordnet vælger.

§ 55. Vælgere, der på grund af manglende førighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den foreskrevne måde, jf. § 54, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, jf. dog stk. 4. Hjælp til stemmeafgivningen kan ydes ved personlig bistand, jf. stk. 2, og ved brug af eventuelle hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, jf. stk. 5. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet.

Stk. 2. Personlig bistand til stemmeafgivning ydes af 2 valgstyrelser eller tilforordnede vælgere. I stedet for den ene valgstyrelse eller tilforordnede vælger kan vælgeren forlange personlig bistand til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv. Tilkendegiver vælgeren over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger udtrykkeligt og utvetydigt et ønske herom, og er vælgerens ønske begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, kan den personlige bistand ydes alene af en person, der er udpeget af vælgeren selv.

Stk. 3. En kandidat, der er opstillet i kommunen eller regionen, må ikke som valgstyrelse eller tilforordnet vælger yde personlig bistand til stemmeafgivning.

Stk. 4. Personlig bistand til afkrydsning af en stemmeseddel kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan

tilkendegive, på hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme.

Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

§ 56. Valgstyrelserne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrelserne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrelserne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrelsernes anvisninger.

§ 57. De personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. De personer, der forestår afstemningen, må ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Stk. 2. Ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme.

§ 58. Når afstemningen er afsluttet, optælles og sammenbindes i særskilte pakker for henholdsvis kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget de stemmesedler, der ikke er udleveret, de stemmesedler, der er tilbageleveret, og de stemmesedler, der er ombyttet. Derefter foretages stemmeoptælling i overensstemmelse med reglerne i §§ 74-76.

Kapitel 6

Brevstemmeafgivning

Brevstemmeafgivning her i landet

§ 59. Enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet.

§ 60. Vælgere, der er indlagt på sygehus, kan brevstemme på sygehuset.

Stk. 2. Vælgere, der bor eller opholder sig i følgende botilbud, kan brevstemme i botilbuddet:

- 1) Plejehjem og beskyttede boliger, der drives efter reglerne i ældreloven.
- 2) Boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service for personer, som har været udsat for vold i nære relationer.
- 3) Boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service til midlertidigt eller længerevarende ophold for voksne, der på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor, og boformer for voksne, der drives efter nævnte lovs forsøgsbestemmelser. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmeafgivning i de nævnte boformer i stedet skal ske efter reglerne i stk. 4 om brevstemmeafgivning i hjemmet.

- 4) Opholdssteder uden for de pågældendes bolig, hvor kommunen efter reglerne i lov om social service og ældreloven giver tilbud om personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. til personer, som på grund af midlertidig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov herfor. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ikke skal foretages brevstemmeafgivning i de nævnte opholdssteder uden for de pågældendes bolig.
- 5) Almene plejeboliger, der er omfattet af lov om almene boliger m.v., plejeboliger, der er omfattet af lov om boliger for ældre og personer med handicap, udstøttede private plejeboliger, der er omfattet af lov om leje, og friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger.
- 6) Øvrige almene ældreboliger, der er omfattet af lov om almene boliger m.v., øvrige ældreboliger, der er omfattet af lov om boliger for ældre og personer med handicap, samt lette kollektivboliger og boliger og hjem for gamle, syge og svagelige, der er omfattet af de i medfør af lov om boligbyggeri og lov om almene boliger m.v. fastsatte forskrifter herom. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmeafgivning i de nævnte boligtyper i stedet skal ske efter reglerne i stk. 4 om brevstemmeafgivning i hjemmet.

Stk. 3. Vælgere, der er indsat i et af kriminalforsorgens fængsler eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen.

Stk. 4. Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende forlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i et af de botilbud m.v., der er nævnt i stk. 2. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 torsdagen 12 dage før valgdagen. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest fredagen før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen. Anmodning kan tidligst indgives tirsdagen 4 uger før valgdagen.

Stk. 5. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan brevstemme på øen.

§ 61. Brevstemmer efter § 60, stk. 1-4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen eller er udpeget blandt de tilforordnede vælgere.

Stk. 2. På de øer, der er nævnt i § 60, stk. 5, udpeger kommunalbestyrelsen en eller flere vælgere til at fungere som brevstemmemodtagere.

§ 62. Brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted fra tirsdagen 3 uger før valgdagen, dog senest fredagen før valgdagen. På de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 59, kan brevstemmeafgivning dog finde sted fra tirsdagen 6 uger før valgdagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på mindst ét af de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 59, holde åbent for brevstemmeafgivning som minimum i tidsrummet kl. 9-16 den sidste dag, hvor der kan brevstemmes.

Brevstemmeafgivning på Færøerne, i Grønland og i udlandet

§ 63. Vælgere, der opholder sig på Færøerne eller i Grønland, kan brevstemme på de færøske eller grønlandske folkeregistre eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 2. Vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 3. Brevstemmeafgivning kan finde sted fra den 3. tirsdag i august måned i valgåret.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren sørger for, at de danske repræsentationer og andre stemmemodtagere i udlandet bliver underrettet om dagen for afholdelse af de kommunale og regionale valg.

Brevstemmeafgivning på danske skibe i udenrigsfart og danske havanlæg

§ 64. Søfolk og passagerer på danske skibe i udenrigsfart samt personer, der er ansat på danske havanlæg, kan brevstemme på skibet eller havanlægget. Skibsføreren eller den, som skibsføreren har udpeget, henholdsvis havanlæggets chef eller den, som chefen har udpeget, fungerer som stemmemodtager.

Stk. 2. Brevstemmeafgivning kan finde sted fra den 3. tirsdag i august måned i valgåret, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. På danske havanlæg på dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted fra tirsdagen 3 uger før valgdagen, dog senest fredagen før valgdagen.

§ 65. Indenrigs- og sundhedsministeren sørger for, at skibsførere på danske skibe i udenrigsfart og chefer på danske havanlæg bliver underrettet om dagen for afholdelse af de kommunale og regionale valg.

Stk. 2. Skibsføreren på et dansk skib i udenrigsfart skal sørge for, at der foretages brevstemmeafgivning om bord i så god tid forud for valgdagen, at brevstemmerne kan komme frem til kommunalbestyrelsen inden afstemningens begyndelse på valgdagen, medmindre tvingende og uopsættelige skibsforretninger er til hinder herfor. Tilsvarende regler gælder for danske havanlæg.

Brevstemmematerialet

§ 66. Brevstemmematerialet består af en stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalget med tilhørende konvolut, en stemmeseddel til regionsrådsvalget med tilhørende konvolut samt følgebrev og yderkuvert. Indenrigs- og sundhedsministeren bestemmer brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren tilvejebringer brevstemmematerialet. Brevstemmematerialet skal senest fra den 3. tirsdag i maj måned i valgåret findes hos kommunerne og skal senest fra den 3. tirsdag i august måned i valgåret findes på de danske repræsentationer i udlandet samt om bord i danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan bestemme, at følgebrev og yderkuverter, der er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, skal sidestilles med følgebrev og yderkuverter tilvejebragt af indenrigs- og sundhedsministeren.

Fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning

§ 67. Vælgere, der ønsker at brevstemme, skal vise for nøden legitimation til brevstemmemodtageren. Herefter udleveres brevstemmematerialet, jf. § 66.

Stk. 2. På stemmesedlen anfører vælgeren listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste, der er opstillet i den kommune henholdsvis region, hvor vælgeren er optaget på valglisten. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i den pågældende kommune henholdsvis region, anfører vælgeren navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for den kandidatliste, kandidaten er opstillet på.

Stk. 3. Vælgeren udfylder stemmesedlen uden overværelse af andre og lægger den i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Vælgeren lægger herefter konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet i yderkuverten og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtageren. Vælgeren udfylder yderkuverten med sit navn, sin fødselsdato og sin bopæl i overværelse af stemmemodtageren.

Stk. 4. Hvis vælgeren ikke er i stand til at udfylde stemmesedlen eller udfylde og underskrive følgebrevet, eller hvis vælgeren i øvrigt ønsker hjælp i forbindelse med brevstemmeafgivningen, skal den eller de stemmemodtagere, brevstemmen afgives til, yde den fornødne hjælp, jf. dog stk. 6. Hjælp til stemmeafgivningen kan ydes ved personlig bistand og ved brug af eventuelle hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen, jf. § 69, 2. pkt. Ud over stemmemodtageren eller, hvis der medvirker flere stemmemodtagere, i stedet for den ene af disse kan vælgeren forlange personlig bistand til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv. Tilkendegiver vælgeren over for stemmemodtageren udtrykkeligt og utvetydigt et ønske herom, og er vælgerens ønske begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, kan den personlige bistand ydes alene af en person, der er udpeget af vælgeren selv. Er der ydet personlig bistand, skal dette fremgå af følgebrevet.

Stk. 5. En kandidat, der er opstillet i kommunen eller regionen, må ikke som stemmemodtager yde personlig bistand til stemmeafgivning.

Stk. 6. Personlig bistand til udfyldning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme.

Stk. 7. Yderkuverten sendes til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten.

Stk. 8. Stemmemodtageren påser, at vælgere, der ønsker at brevstemme, ikke udsættes for valgagitation eller anden

form for holdningsmæssig påvirkning i umiddelbar tilknytning til brevstemmeafgivningen.

§ 68. Stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til stemmeafgivningen, må ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. Stemmemodtagere må ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har afgivet brevstemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Stk. 2. Ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme.

§ 69. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen.

Modtagelse og kontrol af brevstemmer

§ 70. Kommunalbestyrelsen anfører tidspunktet for modtagelsen af en brevstemme på yderkuverten. I en protokol anføres det antal brevstemmer, der modtages, og datoen herfor samt det antal brevstemmer, der videresendes til andre kommuner, jf. stk. 2, og datoen herfor. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at protokollen føres elektronisk. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter regler om protokollens indhold og udformning.

Stk. 2. Hvis afsenderen efter sin bopælsangivelse på yderkuverten har bopæl i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen snarest muligt videresende brevstemmen til denne.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen samler og opgør antallet af brevstemmer for hvert afstemningsområde i kommunen, hvor afsenderne efter deres bopælsangivelse på yderkuverterne er optaget på valglisten. Kommunalbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne inden afstemningens begyndelse er afleveret til valgstyrene på afstemningsstedet i det pågældende afstemningsområde, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Hvis der for et afstemningsområde er modtaget færre end 5 brevstemmer, skal brevstemmerne efter kommunalbestyrelsens bestemmelse overføres til et afstemningsområde, hvor der er modtaget mindst 5 brevstemmer, inden undersøgelsen af, om brevstemmerne kan komme i betragtning, jf. § 71. Såfremt en overført brevstemme kan komme i betragtning, skal valgstyrene optage den pågældende vælger på valglisten, påføre valglisten en bemærkning om årsagen til optagelsen på valglisten og i øvrigt følge den fremgangsmåde, der er angivet i § 72, stk. 1, vedrørende brevstemmer, der kan komme i betragtning. Valgstyrene skal endvidere give meddelelse til valgstyrene for det oprindelige afstemningsområde om, at den pågældende vælger skal slettes af valglisten for dette afstemningsområde, inden afstemningen begynder. På valglisten for det oprindelige afstemningsområde anføres årsagen til, at vælgeren er slettet af valglisten, og i hvilket afstemningsområde vælgeren i stedet er blevet optaget på valglisten. Såfremt en overført brevstemme ikke kan komme i betragtning, følges den frem-

gangsmåde, der er angivet i § 72, stk. 2, og der foretages ingen rettelser af valglisten i de pågældende to afstemningsområder.

Stk. 5. Hvis det på grundlag af oplysningerne om afsenderen på yderkuverten ikke kan afgøres, i hvilket afstemningsområde afsenderen er optaget på valglisten, bestemmer kommunalbestyrelsen, hvilket afstemningsområde den pågældende brevstemme skal henregnes til i henseende til kontrollen af, om brevstemmen kan komme i betragtning, jf. § 71.

§ 71. Kommunevalgbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne bliver gennemgået inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt 1 eller 2 dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 personer, der er valgstyrelse eller medlemmer af valgbestyrelsen.

Stk. 2. En brevstemme kan ikke komme i betragtning, såfremt

- 1) afsenderen ikke er opført på valglisten,
- 2) afsenderen er død inden valgdagen,
- 3) yderkuverten indeholder flere end ét følgebrev og én konvolut til hvert af de pågældende valg,
- 4) der ikke er anvendt det brevstemmemateriale, som indenrigs- og sundhedsministeren har tilvejebragt,
- 5) den foreskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt eller
- 6) brevstemmen ikke er afgivet inden for de frister, der er nævnt i § 62, stk. 1, § 63, stk. 3, og § 64, stk. 2 og 3.

Stk. 3. Er der fra samme vælger modtaget mere end én brevstemme til hvert valg, der kan komme i betragtning, kommer kun den sidst afgivne brevstemme i betragtning.

§ 72. Når en brevstemme kan komme i betragtning, sættes et mærke ved vælgerens navn på valglisten, der angiver, at vælgeren har afgivet brevstemme. Hvis yderkuverten foruden følgebrev kun indeholder en konvolut til et af valgene, sættes tillige et mærke, der angiver, hvilket af valgene vælgeren har afgivet brevstemme til. Den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten og opbevares, indtil afstemningen er afsluttet. Derefter tages konvolutterne ud af yderkuverterne og lægges i en af stemmekasserne til stemmesedler til det pågældende valg. Konvolutterne åbnes først i forbindelse med stemmeoptællingen.

Stk. 2. Når en brevstemme ikke kan komme i betragtning, anføres årsagen hertil på yderkuverten, og den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten.

Stk. 3. Brevstemmer, der modtages af valgstyrelserne efter afstemningens begyndelse, påtegnes om modtagelsestidspunktet og kommer ikke i betragtning.

§ 73. En vælger, der har afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, kan ikke stemme til det eller de pågældende valg ved afstemningen på valgdagen.

Kapitel 7

Opgørelse af afstemningen

Stemmeoptælling på afstemningsstedet

§ 74. Når afstemningen er afsluttet, foretager valgstyrelserne og de tilfornordnede vælgere, jf. dog § 78 a, stemmeoptælling på afstemningsstedet. Stemmeoptællingen er offentlig. Særskilt for kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget optælles, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hver af kandidatlistene.

Stk. 2. En stemme er afgivet for den kandidatliste, inden for hvis felt på stemmesedlen vælgeren har sat kryds.

Stk. 3. En brevstemme er afgivet for den kandidatliste, hvis listebetegnelse eller bogstavbetegnelse vælgeren har anført på brevstemmesedlen. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført navnet på en kandidat, anses stemmen som afgivet for den pågældende kandidatliste.

§ 75. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt

- 1) den er blank,
- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 54, stk. 1, 2. pkt., eller tilsvarende afmærkning,
- 3) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste vælgeren har villet give sin stemme,
- 4) det må antages, at stemmesedlen ikke er udleveret på afstemningsstedet, eller
- 5) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 2. En brevstemmeseddel er ugyldig, såfremt

- 1) den er blank,
- 2) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken kandidatliste vælgeren har villet give sin stemme,
- 3) der på stemmesedlen alene er anført navnet på en person, som ikke er opstillet på nogen kandidatliste til valget i den pågældende kommune henholdsvis region,
- 4) en konvolut indeholder andet eller mere end én stemmeseddel,
- 5) det må antages, at stemmesedlen ikke er tilvejebragt af indenrigs- og sundhedsministeren, eller
- 6) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 3. Valgstyrelserne anfører i den pågældende afstemningsbog, hvor mange stemmesedler de har anset for ugyldige og grundene hertil.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om bedømmelsen af stemmesedler, herunder brevstemmesedler.

§ 76. Når stemmeoptællingen for kommunalbestyrelsesvalget henholdsvis regionsrådsvalget er afsluttet, indføres resultatet i den pågældende afstemningsbog, der underskrives af valgstyrelserne, og resultatet meddeles de tilstedeværende. Formanden for valgstyrelserne skal straks meddele resultatet til formanden for valgbestyrelsen i kommunen, der straks herefter giver meddelelse til formanden for regionsvalgbestyrelsen om resultatet af afstemningen til regionsrådsvalget.

Stk. 2. Stemmematerialet sammenpakkes og afleveres til kommunalbestyrelsen.

Fintælling

§ 77. Senest dagen efter at afstemningen har fundet sted, foretager valgbestyrelsen i kommunen den endelige opgørelse af resultatet af stemmeafgivningen (fintælling) såvel til kommunalbestyrelsesvalget som til regionsrådsvalget. Fintællingen er offentlig.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for, at afstemningsbøgerne, stemmesedlerne, brevstemmematerialet samt de benyttede valglister og valgkort er til stede ved fintællingen.

§ 78. Fintællingen foretages særskilt for kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget efter reglerne i stk. 2-6.

Stk. 2. For hvert afstemningsområde foretager valgbestyrelsen en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmesedler efter reglerne i §§ 74, 75 og 78 a. Resultaterne af optællingerne indføres i den pågældende valgbog. Derefter opgøres, hvor mange stemmer der i hele kommunen er tilfaldet hver kandidatliste. Resultatet indføres i valgbogen og meddeles de tilstedeværende.

Stk. 3. Der foretages samtidig en opgørelse for hele kommunen af antallet af personlige stemmer for hver kandidat samt antallet af listestemmer for hver kandidatliste.

Stk. 4. Har vælgeren sat kryds ud for navnet på en kandidat eller såvel ud for navnet på en kandidat som ud for betegnelsen for den kandidatliste, kandidaten er opstillet på, anses stemmesedlen som afgivet for kandidaten (personlig stemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført navnet på en kandidat eller såvel navnet på en kandidat som listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for den kandidatliste, kandidaten er opstillet på.

Stk. 5. Har vælgeren sat kryds ud for betegnelsen for en kandidatliste eller inden for kandidatlistens felt på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af kandidatlistens kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for kandidatlisten (listestemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført listebetegnelsen eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste eller navnene på flere kandidater opstillet på samme kandidatliste.

Stk. 6. Resultatet af opgørelsen af afstemningen indføres i den pågældende valgbog. Valgbogen for regionsrådsvalget sendes snarest til formanden for regionsvalgbestyrelsen.

Kandidaters deltagelse i opgørelsen af afstemningen

§ 78 a. En kandidat kan ikke deltage i optællingen af, hvor mange stemmer der er afgivet for den kandidatliste, vedkommende er opstillet for. En kandidat kan ikke deltage i opgørelsen af, hvorledes de afgivne stemmer for den pågældende kandidatliste fordeler sig på personlige stemmer for hver kandidat og listestemmer, jf. § 78, stk. 4 og 5.

Kapitel 8

Opgørelsen af valget

§ 79. Valgbestyrelsen foretager opgørelsen af valget senest dagen efter, at fintællingen har fundet sted, jf. dog § 80, stk. 4. Opgørelsen af regionsrådsvalget foretages på grundlag af de valgbøger for regionsrådsvalget, som regionsvalg-

bestyrelsen har modtaget fra valgbestyrelsen i kommunerne, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis regionsvalgbestyrelsen har foretaget fornyet fintælling, jf. § 80, lægges resultatet af denne til grund for opgørelsen af regionsrådsvalget.

§ 80. Regionsvalgbestyrelsen kan beslutte at ville foretage en fornyet fintælling af de stemmesedler, der er afgivet til regionsrådsvalget. Den fornyede fintælling kan vedrøre alle stemmesedler eller bestemte grupper af stemmesedler. Ved den fornyede fintælling finder §§ 78 og 78 a tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Hvis regionsvalgbestyrelsen før valgdagen har truffet beslutning om at foretage fornyet fintælling, skal valgbestyrelsen i de pågældende kommuner sørge for, at stemmesedlerne til regionsrådsvalget sendes til regionsvalgbestyrelsen senest dagen efter fintællingen. Hvis regionsvalgbestyrelsen efter valget træffer beslutning om at foretage en fornyet fintælling, skal stemmesedlerne til regionsrådsvalget sendes til regionsvalgbestyrelsen senest dagen efter, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretning om regionsvalgbestyrelsens beslutning.

Stk. 3. Inden fremsendelsen til regionsvalgbestyrelsen skal stemmesedlerne være sammenbundet og pakket som angivet i § 88, stk. 1, nr. 2-6.

Stk. 4. Senest dagen efter, at regionsvalgbestyrelsen har modtaget stemmesedlerne fra kommunerne, jf. stk. 2, skal regionsvalgbestyrelsen foretage den endelige opgørelse af valget.

Mandaternes fordeling på kandidatlister

§ 81. For hvert valgforbund sammentælles stemmetallene for de kandidatlister, der har indgået valgforbundet.

Stk. 2. Det samlede stemmetal for hvert valgforbund og stemmetallet for hver kandidatliste, der ikke har indgået valgforbund, divideres med 1, 2, 3 osv., indtil der er foretaget et så stort antal divisioner som det antal mandater, der højst kan ventes at tilfalde valgforbundet eller kandidatlisten. Det valgforbund eller den kandidatliste, der har den største af de fremkomne kvotienter, får det første mandat i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Den næststørste kvotient giver ret til det andet mandat og så fremdeles, indtil alle mandater i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet er fordelt. Er kvotienterne lige store, foretages lodtrækning.

Stk. 3. Er der tilfaldet et valgforbund eller en kandidatliste flere mandater end det samlede antal kandidater, der er opstillet på de kandidatlister, der indgår i valgforbundet, eller på kandidatlisten, overføres det eller de overskydende mandater til det valgforbund eller den kandidatliste, der efter beregningerne i stk. 2 er nærmest berettiget til yderligere mandater.

§ 82. Det antal mandater, der er tilfaldet et valgforbund, fordeles mellem de kandidatlister, hvoraf valgforbundet består, jf. § 81, stk. 1, efter den fremgangsmåde, der er angivet i § 81, stk. 2.

Stk. 2. Er der tilfaldet en kandidatliste, der har indgået valgforbund, flere mandater end antallet af kandidater på

kandidatlisten, overføres det eller de overskydende mandater til den kandidatliste i valgforbundet, der efter beregningerne i stk. 1 er nærmest berettiget til yderligere mandater.

§ 83. (Ophævet)

Kandidatudvælgelsen

§ 84. På grundlag af optællingen af kandidaternes personlige stemmer og antallet af listestemmer, jf. § 78, stk. 2-5, opgøres det, hvilke af en kandidatlistes kandidater der har opnået valg.

§ 85. Er kandidaterne sideordnet opstillet, jf. § 24, stk. 2, tilfalder kandidatlistens mandater kandidaterne i rækkefølge efter størrelsen af deres personlige stemmetal. I tilfælde af stemmelighed foretager valgbestyrelsen lodtrækning.

§ 86. Er kandidaterne opstillet i en bestemt rækkefølge (partiliste), jf. § 24, stk. 2, foretages opgørelsen af, hvilke kandidater der er valgt, på følgende måde:

- 1) Kandidatlistens samlede stemmetal, jf. § 78, stk. 2, divideres med et tal, der er een større end det antal mandater, der er tilfaldet kandidatlisten. Det derved fremkomne tal forhøjes, uanset om det er et helt tal, til det næste hele tal. Dette tal er herefter kandidatlistens fordelingstal.
- 2) Kandidater, der har opnået et personligt stemmetal, der er lig med eller større end fordelingstallet, er valgt.
- 3) Kandidater, der har opnået færre personlige stemmer end fordelingstallet, tildeles i rækkefølge efter deres nummer på partilisten, og så langt listestemmerne rækker, et så stort antal stemmer, at summen af personlige stemmer og listestemmer udgør fordelingstallet. Kandidater, der på denne måde opnår et stemmetal, der er lig med fordelingstallet, er valgt.
- 4) Opnås det ikke herved at få besat de mandater, der er tilfaldet kandidatlisten, er de øvrige kandidater valgt i rækkefølge efter størrelsen af de opnåede stemmetal (personlige stemmer og listestemmer tilsammen). Har to eller flere kandidater opnået samme stemmetal, er den eller de kandidater, der står først på partilisten, valgt.

Stk. 2. Kandidater, der er valgt efter stk. 1, nr. 2 og 3, er valgt i partilistens rækkefølge.

§ 87. Resultatet af opgørelsen af valget indføres i valgbogen.

§ 88. Valgbestyrelsen i kommunen underskriver valgbogen straks efter valgets opgørelse og afleverer den til kommunalbestyrelsen. I særskilte pakker sammenbindes

- 1) valgkortene,
- 2) de stemmesedler, der ikke er udleveret,
- 3) de stemmesedler, der er tilbageleveret,
- 4) de stemmesedler, der er ombyttet,
- 5) de afgivne blanke og andre ugyldige stemmesedler,
- 6) de gyldige stemmesedler, således at de personlige stemmer for hver kandidat og listestemmerne for hver kandidatliste samles i pakker for sig, og
- 7) brevstemmematerialet.

Stk. 2. Hver pakke påtegnes om indholdet og forsegles. Pakkerne og det øvrige valgmateriale opbevares og tilintetgøres efter reglerne i § 106.

Stk. 3. Senest dagen efter valgets opgørelse sender valgbestyrelsen en kopi af valgbogen til indenrigs- og sundhedsministeren.

§ 89. Regionsvalgbestyrelsen underskriver valgbogen straks efter valgets opgørelse og afleverer den til regionsrådet.

Stk. 2. Hvis regionsvalgbestyrelsen har foretaget en fornyet fintælling, jf. § 80, pakkes og sammenbindes stemmesedlerne til regionsrådsvalget som angivet i § 88, stk. 1 og 2, og opbevares og tilintetgøres af regionsrådet efter reglerne i § 106.

Stk. 3. Senest dagen efter valgets opgørelse sender regionsvalgbestyrelsen en kopi af valgbogen til indenrigs- og sundhedsministeren.

§ 90. Valgbestyrelsen underretter de valgte om, at de er valgt.

§ 91. De ikke valgte kandidater er stedfortrædere for de valgte af samme liste. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 3, betragtes de ikke valgte tillige som stedfortrædere for de valgte af en anden liste.

Stk. 2. En stedfortræder indtræder i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet i de tilfælde, der er nævnt i § 92, stk. 5, § 96 og § 104. Stedfortræderne indtræder i rækkefølge efter størrelsen af de pågældendes stemmetal, jf. § 85 og § 86, stk. 1, nr. 4.

Stk. 3. Er der ingen stedfortræder på den pågældende kandidatliste, overføres mandatet til den kandidatliste, der efter reglerne i § 81, stk. 3, eller § 82, stk. 2, er nærmest berettiget til yderligere mandater.

Stk. 4. Valgbestyrelsen underretter de ikke valgte kandidater om, at de er stedfortrædere med angivelse af rækkefølgen på stedfortræderlisten, jf. stk. 2, 2. pkt.

Kapitel 9

Fritagelse for valg. Valgklager

§ 92. Enhver, der er valgbar, har pligt til at modtage valg, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet skal efter anmodning fra den valgte meddele fritagelse for valget, såfremt den valgte på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget for valget.

Stk. 3. Anmodning om fritagelse for valg skal indgives skriftligt til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet senest fredagen 10 dage efter valgdagen. Kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet tager stilling til anmodningen på et møde, der afholdes snarest efter fristens udløb.

Stk. 4. Afslag på en anmodning om fritagelse for valg kan af den valgte indbringes for indenrigs- og sundhedsministeren senest 14 dage efter, at afslaget er givet.

Stk. 5. Såfremt en valgt kandidat fritages for at modtage valg, indtræder stedfortræderen efter reglerne i § 91 i den pågældendes sted.

§ 93. Enhver vælger i kommunen henholdsvis regionen kan klage over valget. Klager skal indgives skriftligt til kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet senest ugedagen efter valgdagen. Klager afgøres på et møde, der afholdes snarest efter klagefristens udløb.

Stk. 2. Spørgsmålet om, hvorvidt en valgt kandidat har mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, afgøres efter reglerne i § 101.

§ 94. Afgørelser efter § 93, stk. 1, kan indbringes for indenrigs- og sundhedsministeren af enhver vælger i kommunen henholdsvis regionen senest 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

§ 95. Hvis den endelige afgørelse af en klage over valget går ud på, at afstemningen erklæres ugyldig, skal der snarest muligt afholdes omvalg.

Stk. 2. Ved omvalg kan kun de personer, der havde valget og var optaget på valglisten på den almindelige valgdag, afgive stemme. Omvalg afholdes i øvrigt efter samme regler som valget på den almindelige valgdag.

§ 96. Hvis den endelige afgørelse af en klage over valget går ud på, at et eller flere medlemmers valg erklæres ugyldigt, indtræder vedkommende stedfortræder efter reglerne i § 91.

Kapitel 10

Den nyvalgte kommunalbestyrelse og det nyvalgte regionsråd

§ 97. Når kommunale og regionale valg har været afholdt, tiltræder den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd den 1. januar i året efter valgåret, og de hidtidige medlemmer fratræder den 31. december i valgåret, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Såfremt der inden den 31. december i valgåret er truffet endelig afgørelse om, at der skal afholdes omvalg, jf. § 95, stk. 1, tiltræder den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd ikke, og de hidtidige medlemmer fratræder først, når der har været afholdt omvalg og det er endeligt afgjort, at der ikke skal afholdes fornyet omvalg.

§ 98. Hvis indenrigs- og sundhedsministeren efter den 31. december i valgåret træffer afgørelse om, at afstemningen erklæres ugyldig, skal den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd forblive i virksomhed, indtil der har været afholdt omvalg og det er endeligt afgjort, at der ikke skal afholdes fornyet omvalg.

§ 99. I de tilfælde, der er nævnt i § 98, kan den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke afholde andre udgifter end fastsat i det budget, som den fratrådte kommunalbestyrelse henholdsvis det fratrådte regionsråd har vedtaget, eller i øvrigt indgå nogen forpligtelse, som ikke er hjemlet i dette budget, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, er ikke omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 har virkning fra det tidspunkt, da indenrigs- og sundhedsministerens afgørelse er meddelt kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet.

Stk. 4. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse i tilfælde, hvor den hidtidige kommunalbestyrelse henholdsvis det hidtidige regionsråd efter bestemmelsen i § 97, stk. 2, ikke er fratrådt den 31. december i valgåret.

Kapitel 11

Medlemmers udtræden og stedfortræderes indtræden i valgperioden

§ 100. Mister et medlem sin valgbarhed, udtræder medlemmet af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, jf. dog § 101, stk. 5 og 6, og § 102.

Stk. 2. Spørgsmålet, om et medlem har mistet sin valgbarhed, afgøres af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, jf. dog § 101.

§ 101. Er et medlem af den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd på valgdagen ikke valgbart på grund af straf, jf. § 4, skal medlemmet forud for det konstituerende møde skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet ikke er valgbart på grund af straf og derfor ikke kan indtræde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Underretningen skal omfatte dokumentation for den idømte eller vedtagne straf.

Stk. 2. Mister et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet efter valgdagen sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, skal medlemmet senest forud for det førstkommande møde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet eller et udvalg, som den pågældende er medlem af, skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet har mistet sin valgbarhed på grund af straf og derfor er udtrådt af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Underretningen skal omfatte dokumentation for den idømte eller vedtagne straf.

Stk. 3. Er et medlem ikke valgbart på grund af straf, eller mister et medlem sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, og får borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden kendskab hertil, giver borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden medlemmet og de øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet skriftlig meddelelse om, at medlemmet ikke er indtrådt eller er udtrådt i overensstemmelse med reglerne i stk. 4. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden giver samtidig medlemmet skriftlig meddelelse om muligheden for at genindtræde efter stk. 6.

Stk. 4. Er et nyvalgt medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet på valgdagen ikke valgbart på grund af straf, jf. § 4, indtræder medlemmet ikke i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet efter valgdagen mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, er medlemmet udtrådt af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet med virkning fra datoen for den endelige dom, jf. § 4, stk. 2, eller den udenretslige vedtagelse.

Stk. 5. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet ved endelig dom mistet sin valgbarhed på

grund af straf, men generhvervet sin valgbarhed ved en ny endelig dom, indtræder vedkommende på ny i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet med virkning fra datoen for den nye endelige dom, jf. § 4.

Stk. 6. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, indtræder medlemmet i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, når der er forløbet den periode, der er nævnt i § 4, stk. 3, såfremt medlemmet over for borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden har fremsat skriftlig begæring herom senest 1 måned efter modtagelsen af den meddelelse fra borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden, der er nævnt i stk. 3. Er medlemmets underretning til borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden ikke givet rettidigt, jf. stk. 1 og 2, indtræder medlemmet dog først i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, når der efter udløbet af den periode, der er nævnt i § 4, stk. 3, er forløbet en periode, der svarer til perioden fra det seneste tidspunkt, hvor underretning kunne gives rettidigt, jf. stk. 1 og 2, til det tidspunkt, hvor medlemmet har givet underretningen, eller hvor borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden på anden måde har fået kendskab til, at vedkommende har mistet sin valgbarhed på grund af straf.

Stk. 7. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, ophører vederlagene til medlemmet med udgangen af den måned, hvor dommen anses for endelig, jf. § 4, stk. 2, eller hvor den udenretslige vedtagelse er sket.

Stk. 8. Er en stedfortræder, der ikke er indtrådt efter § 104, jf. stk. 9, ikke valgbar på grund af straf, jf. § 4, skal stedfortræderen forud for det førstkommende møde, hvortil stedfortræderen indkaldes, skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at stedfortræderen ikke er valgbar på grund af straf og derfor udtræder af stedfortræderlisten, jf. § 91. Underretningen skal omfatte dokumentation for den idømte eller vedtagne straf. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden giver efter reglerne i stk. 3 stedfortræderen og kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet skriftlig meddelelse herom. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden giver samtidig stedfortræderen skriftlig meddelelse om muligheden for at genindtræde på stedfortræderlisten efter 5. pkt. Når der er forløbet den periode, der er nævnt i § 4, stk. 3, indtræder stedfortræderen på ny på stedfortræderlisten, såfremt stedfortræderen har fremsat skriftlig begæring herom senest 1 måned efter modtagelsen af den meddelelse fra borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden, der er nævnt i 3. pkt.

Stk. 9. For en stedfortræder, der er indtrådt efter § 104, og som mister sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, finder stk. 2 og 3, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5-7 tilsvarende anvendelse.

Stk. 10. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal skriftligt orientere de nyvalgte medlemmer af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet om medlemmernes pligter efter stk. 1 og 2 uden ugrundet ophold og senest 2 uger efter valgdagen. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal skriftligt orientere en stedfortræder, der indkaldes, om stedfortræderens pligter efter stk. 8, 1. og 2.

pkt., og stk. 9, jf. stk. 2, uden ugrundet ophold og senest på det første møde, hvortil stedfortræderen indkaldes.

Stk. 11. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden kan fra Rigspolitiet indhente straffeattester til offentligt brug til brug for de meddelelser, vedkommende skal give efter stk. 3, 8 og 9.

§ 102. Et medlem, der udtræder som følge af midlertidig fraflytning fra kommunen henholdsvis regionen, kan genindtræde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, når den pågældende på ny tager fast bopæl i kommunen henholdsvis regionen, og såfremt dette sker senest 6 måneder efter fraflytningen.

Stk. 2. Hvis et medlem ønsker at genindtræde efter reglerne i stk. 1, skal den pågældende inden sin midlertidige fraflytning give kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet underretning herom.

§ 103. Et medlem skal efter anmodning fritages for sit medlemskab, såfremt medlemmet på grund af sin helbredstilstand, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget for medlemskabet.

Stk. 2. Afgørelse om, hvorvidt en anmodning efter stk. 1 skal imødekommes, træffes af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet.

Stk. 3. Afslag på anmodning om fritagelse efter stk. 1 kan indbringes for indenrigs- og sundhedsministeren af det pågældende medlem senest 14 dage efter, at afslaget er givet.

§ 104. Når et medlem i valgperiodens løb udtræder eller dør, indtræder vedkommende stedfortræder efter reglerne i § 91 i det pågældende medlems sted.

§ 104 a. Et medlems manglende rettidige udtræden berører ikke gyldigheden af kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets eller et udvalgs beslutninger.

§ 105. (Ophævet)

Kapitel 11 a

Bindende kommunale folkeafstemninger

§ 105 a. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på folkeafstemninger, der afholdes efter §§ 9 b og 9 c i lov om kommunernes styrelse.

§ 105 b. Enhver, der på dagen for folkeafstemningen har valgtret efter §§ 1 og 1 a til kommunalbestyrelsen og er optaget på valglisten, har ret til at deltage i folkeafstemningen.

§ 105 c. Kommunalbestyrelsen bekendtgør senest 4 uger før dagen for folkeafstemningen på kommunens hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser en meddelelse om det eller de spørgsmål, der skal afholdes folkeafstemning om, jf. § 9 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, samt dag og tid for afstemningen.

§ 105 d. Når kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om at afholde en folkeafstemning efter § 9 b, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere og udsende valgkort

i overensstemmelse med reglerne i kapitel 2 for kommunale valg, dog med de ændringer, der følger af afstemningens ugedag og af stk. 2 og 3 og de regler, der fastsættes i medfør af stk. 4 og 5.

Stk. 2. Afholdes en kommunal folkeafstemning samme dag som et landsdækkende eller kommunalt og regionalt valg eller en landsdækkende folkeafstemning, skal valgkortene til den kommunale folkeafstemning have en anden udformning end de valgkort, der benyttes ved de øvrige afstemninger.

Stk. 3. Folkeafstemningen foregår i de samme afstemningsområder som valg til Folketinget.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om optagelse på valglisten af personer, der har valget efter § 1, stk. 1, nr. 2, uden at være bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) eller efter § 1, stk. 2, og om disse personers anmeldelse af tilflytning til en anden kommune og fraflytning til udlandet.

Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelsen af valglisterne og disses indretning.

§ 105 e. Når kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om at afholde en folkeafstemning efter § 9 b, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, skal kommunalbestyrelsen vælge valgbestyrelse, valgstyrelse og tilfornævnte vælgere i overensstemmelse med § 14, § 15, stk. 1 og 2, § 16, stk. 1, 2, 4 og 6, § 17, stk. 1, og § 18 for kommunale valg med de opgaver, der er nævnt i disse bestemmelser, dog med de ændringer, der følger af afstemningens karakter, tidspunkt og afholdelsesmåde og af stk. 2-4 og de regler, der fastsættes i medfør af stk. 5.

Stk. 2. Valgbestyrelsen skal vælges senest 4 uger før afstemningsdagen.

Stk. 3. Valgbestyrelsen varetager følgende opgaver:

- 1) Tilvejebringer stemmesedler og opslag.
- 2) Forestår den endelige opgørelse af stemmeafgivningen (fintællingen).
- 3) Forestår opgørelsen af afstemningen.

Stk. 4. Valgbestyrelsen fører en valgbog, hvori alle væsentlige oplysninger om afstemningen og resultatet heraf indføres. Valgstyrelsen fører en afstemningsbog, hvori alle væsentlige oplysninger om afstemningen i afstemningsområdet og resultatet heraf indføres.

Stk. 5. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om valgbogens og afstemningsbogens indhold og udformning.

§ 105 f. På stemmesedlerne ved folkeafstemninger skal ordene Ja og Nej være trykt klart adskilt.

Stk. 2. Stemmesedlerne skal være påtrykt det spørgsmål, der stemmes om, jf. § 9 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 3. Afholdes en kommunal folkeafstemning samme dag som et landsdækkende eller kommunalt og regionalt valg eller en landsdækkende eller anden kommunal folkeafstemning, skal stemmesedlerne til den kommunale folkeafstemning have en anden farve end stemmesedlerne, der benyttes ved de øvrige afstemninger.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.

§ 105 g. Forberedelsen og afstemningen på afstemningsdagen finder sted i overensstemmelse med § 50, § 51, stk. 1, 2. pkt., stk. 2, 1.-5. pkt., og stk. 4, §§ 52 og 53, § 54, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 og 3, § 55, stk. 1, 2 og 4, § 56, § 57, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, og § 58 med de ændringer, der følger af afstemningens karakter, tidspunkt og afholdelsesmåde og af stk. 2-7 og de regler, der fastsættes i medfør af stk. 8.

Stk. 2. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på afstemningsdagen på et andet afstemningssted i sin kommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 105 d, stk. 1, hvis ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap eller nedsatte førlighed. § 53 a, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af afstemningens karakter. Ansøgning skal indgives forud for hver folkeafstemning og kan tidligst indgives 4 uger før afstemningsdagen.

Stk. 3. Ved stemmeafgivningen sætter vælgere, der stemmer for beslutningen, et kryds ved ordet Ja på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod beslutningen, sætter et kryds ved ordet Nej.

Stk. 4. Afholdes en eller flere kommunale folkeafstemninger samme dag som et landsdækkende eller kommunalt og regionalt valg eller en landsdækkende folkeafstemning, skal der på hvert afstemningssted findes særskilte stemmelokaler, stemmerum, valgborde og stemmekasser.

Stk. 5. Afholdes flere kommunale folkeafstemninger samme dag, skal der på hvert afstemningssted findes særskilte stemmekasser til brug for hver folkeafstemning. Vælgeren modtager en stemmeseddel til hver folkeafstemning. Vælgeren skal tage samtlige stemmesedler med i stemmerummet og efter stemmeafgivning lægge dem i de stemmekasser, der er beregnet dertil.

Stk. 6. I stemmelokalerne skal der være opslag om det eller de spørgsmål, der stemmes om. Ved opslag i stemmerummet skal der gives vælgerne vejledning om fremgangsmåden efter stk. 3.

Stk. 7. De personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Stk. 8. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

§ 105 h. Ved folkeafstemning kan der brevstemmes i overensstemmelse med § 59, § 60, stk. 1-3, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, § 61, § 62, stk. 2, § 67, stk. 1, 3, 4 og 6-8, § 68, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, § 70, stk. 1, 1.-3. pkt., og stk. 2-5, § 71, stk. 1 og 3, og §§ 72 og 73 med de ændringer, der følger af afstemningens karakter, tidspunkt og afholdelsesmåde, og af stk. 2-11 og de regler, der fastsættes i medfør af stk. 12.

Stk. 2. Brevstemmeafgivning efter § 59 kan kun finde sted i kommunen og i andre kommuner efter aftale mellem vedkommende kommunalbestyrelser.

Stk. 3. Brevstemmeafgivning på sygehuse efter § 60, stk. 1, kan kun finde sted på sygehuse beliggende i den region, hvor kommunen er beliggende, og i andre regioner efter aftale med vedkommende regionsråd og kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor folkeafstemningen afholdes.

Stk. 4. Brevstemmeafgivning i de boformer og boliger m.v., der er nævnt i § 60, stk. 2, kan kun finde sted i boformer og boliger m.v. beliggende i kommunen og i andre kommuner efter aftale mellem vedkommende kommunalbestyrelser.

Stk. 5. Brevstemmeafgivning på de institutioner, der er nævnt i § 60, stk. 3, kan kun finde sted på institutioner beliggende i den region, hvor kommunen er beliggende, og på institutioner uden for den region, hvor kommunen er beliggende, efter aftale mellem kriminalforsorgen og kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor folkeafstemningen afholdes.

Stk. 6. Anmodning om at brevstemme i hjemmet af de grunde, der er nævnt i § 60, stk. 4, 1. pkt., kan tidligst indgives til opholdskommunen 4 uger før afstemningsdagen og skal indgives senest 12 dage før afstemningsdagen. Er 12 dage før afstemningsdagen en lørdag eller søndag eller anden helligdag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande arbejdsdag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelse af anmodningen efter 1. pkt., dog senest den tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før afstemningsdagen.

Stk. 7. Brevstemmeafgivning efter stk. 1-6, jf. § 59 og § 60, stk. 1-3, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, kan finde sted de sidste 3 uger før afstemningsdagen, dog senest den tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før afstemningsdagen.

Stk. 8. Ved brevstemmeafgivning skal anvendes særligt brevstemmemateriale, der er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen. Brevstemmematerialet består af en stemmeseddel med tilhørende konvolut, et følgebrev og en yderkuvert. Brevstemmesedlen udformes i overensstemmelse med § 105 f, stk. 1-3. Brevstemmematerialet skal senest 3 uger før afstemningsdagen være klart til brevstemmeafgivning.

Stk. 9. Ved brevstemmeafgivningen sætter vælgere, der stemmer for beslutningen, et kryds ved ordet Ja på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod beslutningen, sætter et kryds ved ordet Nej. Der skal gives vælgerne vejledning om det eller de spørgsmål, der stemmes om, og om den i 1. pkt. nævnte fremgangsmåde.

Stk. 10. Stemmemodtagere og personer, der yder personlig bistand til brevstemmeafgivningen, må ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen give en vælger råd eller opfordring, med hensyn til om vælgeren skal stemme ja eller nej til det spørgsmål, der stemmes om ved afstemningen.

Stk. 11. En brevstemme kan ikke komme i betragtning, hvis

- 1) afsenderen ikke er opført på valglisten eller ikke længere har fast bopæl i kommunen,
- 2) afsenderen er død inden afstemningsdagen,

- 3) der ikke er anvendt det brevstemmemateriale, som kommunalbestyrelsen har tilvejebragt, jf. stk. 8, 1. pkt.,
- 4) den foreskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt, jf. stk. 9, 1. pkt., eller
- 5) brevstemmen ikke er afgivet inden for de foreskrevne frister, jf. stk. 7.

Stk. 12. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om brevstemmematerialets indhold og udformning. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning og om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved brevstemmeafgivningen. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om brevstemmeprotokollens indhold og udformning.

§ 105 i. Når afstemningen på afstemningsstedet er afsluttet, foretager valgstyrene og de tilfornordede vælgere stemmeoptælling på afstemningsstedet. Stemmeoptællingen er offentlig. Der optælles, hvor mange jastemmer og nejstemmer der er afgivet ved afstemningen.

Stk. 2. En stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, hvis

- 1) den er blank,
- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds i overensstemmelse med § 105 g, stk. 3, eller tilsvarende afmærkning,
- 3) det må antages, at stemmesedlen ikke er udleveret på afstemningsstedet,
- 4) det må antages, at brevstemmesedlen ikke er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen,
- 5) en konvolut ved brevstemmeafgivning indeholder andet eller mere end én stemmeseddel eller
- 6) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 3. Valgstyrene anfører i afstemningsbogen, hvor mange stemmesedler, herunder brevstemmesedler, de har anset for ugyldige, og grundene hertil.

Stk. 4. Når stemmeoptællingen er afsluttet, indføres resultatet i afstemningsbogen, der underskrives af valgstyrene, og resultatet meddeles de tilstedeværende. Formanden for valgstyrene skal straks meddele resultatet til formanden for valgbestyrelsen i kommunen.

Stk. 5. Stemmematerialet sammenpakkes og afleveres til kommunalbestyrelsen.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om bedømmelsen af stemmesedler, herunder brevstemmesedler.

§ 105 j. Senest dagen efter at afstemningen har fundet sted, foretager valgbestyrelsen i kommunen den endelige opgørelse af resultatet af stemmeafgivningen (fintælling). Fintællingen er offentlig.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for, at afstemningsbøgerne, stemmesedlerne, brevstemmematerialet og de benyttede valglistes og valgkort er til stede ved fintællingen.

Stk. 3. For hvert afstemningsområde foretager valgbestyrelsen en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmer efter § 105 i, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, og regler fastsat

i medfør af § 105 i, stk. 6. Valgbestyrelsen anfører for hvert afstemningsområde i valgbogen, hvor mange stemmesedler, herunder brevstemmesedler, den har anset for ugyldige, og grundene hertil. Resultaterne af optællingerne indføres i valgbogen.

Stk. 4. Efter opgørelsen efter stk. 3 opgør valgbestyrelsen resultatet for hele kommunen. Valgbestyrelsen opgør, om den beslutning, der har været genstand for folkeafstemningen, er vedtaget eller bortfaldet, jf. § 9 c i lov om kommunernes styrelse. Resultaterne af opgørelserne efter 1. og 2. pkt. indføres i valgbogen, der underskrives af valgbestyrelsen, og meddeles de tilstedeværende.

§ 105 k. Sammenpakningen og afleveringen af afstemningsmaterialet, herunder valgbogen, efter opgørelsen af folkeafstemningen foregår i overensstemmelse med § 88, stk. 1 og 2, med de ændringer, der følger af afstemningens karakter og af dette kapitel.

Stk. 2. Senest dagen efter afstemningens opgørelse sender valgbestyrelsen en kopi af valgbogen til indenrigs- og sundhedsministeren.

§ 105 l. Enhver vælger kan klage over afstemningen. Klager skal indgives skriftligt til kommunalbestyrelsen senest ugedagen efter afstemningen. Klager afgøres på et møde, der afholdes snarest efter klagefristens udløb.

§ 105 m. Afgørelser efter § 105 l kan indbringes for indenrigs- og sundhedsministeren af enhver vælger i kommunen, senest 14 dage efter at afgørelsen er meddelt klageren.

§ 105 n. Går den endelige afgørelse af en klage over afstemningen ud på, at afstemningen erklæres ugyldig, skal der snarest muligt afholdes afstemning på ny.

Stk. 2. Ved afholdelse af ny afstemning kan kun de personer, der havde valget og var optaget på valglisten på den almindelige afstemningsdag, afgive stemme. En ny afstemning afholdes i øvrigt efter samme regler som afstemningen på den almindelige afstemningsdag.

§ 105 o. Kommunalbestyrelsen bekendtgør resultatet af folkeafstemningen på kommunens hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser, når klagefristen er udløbet, jf. § 105 l, og kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse vedrørende eventuelle klager over afstemningen.

Kapitel 12

Forskellige bestemmelser

§ 106. Kommunalbestyrelsen opbevarer valgbogen til kommunalbestyrelsesvalget, afstemningsbøgerne, valglisterne, valgkortene, stemmesedlerne samt øvrigt valgmateriale, som kommunalbestyrelsen eller valgbestyrelsen har modtaget i forbindelse med kommunalbestyrelsesvalget, jf. dog stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Regionsrådet opbevarer valgbogen til regionsrådsvalget samt øvrigt valgmateriale, som regionsrådet eller valgbestyrelsen har modtaget i forbindelse med regionsrådsvalget. Har regionsvalgbestyrelsen foretaget en fornyet fintælling, opbevarer regionsrådet stemmesedlerne til regionsrådsvalget, jf. § 89, stk. 2.

Stk. 3. Til folkeafstemninger, der afholdes efter kapitel 11 a, opbevarer kommunalbestyrelsen valgbogen, afstemningsbøgerne, valglisterne, valgkortene, stemmesedlerne og øvrigt afstemningsmateriale, som kommunalbestyrelsen eller valgbestyrelsen har modtaget i forbindelse med folkeafstemningen.

Stk. 4. Valglisterne, valgkortene og stemmesedlerne, herunder brevstemmemateriale, til kommunalbestyrelsesvalg, regionsrådsvalg og folkeafstemninger, der afholdes efter kapitel 11 a, skal tilintetgøres, når klagefristen er udløbet, jf. §§ 93 og 105 l, og eventuelle klager over valget er endeligt afgjort, jf. dog stk. 5. Øvrigt valgmateriale skal opbevares som fastsat efter lov om offentlige arkiver m.v.

Stk. 5. Valgmateriale omfattet af stk. 4, 1. pkt., kan efter kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets bestemmelse anvendes til forskning og statistik i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og databeskyttelsesloven. Valgmateriale omfattet af stk. 4, 1. pkt., der anvendes til forskning og statistik, skal tilintetgøres, når valgmaterialet ikke længere er nødvendigt til de nævnte formål.

§ 107. Udgifterne ved kommunale og regionale valg afholdes af kommunerne, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Regionerne afholder udgifterne til de foranstaltninger, som efter denne lov påhviler regionsrådet eller regionens valgbestyrelse. Ved omvalg til regionsrådet afholdes samtlige udgifter til valget af regionen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Udgifterne til brevstemmematerialet afholdes af statskassen. Kommunen refunderer statens udgifter til det brevstemmemateriale, kommunen rekvirerer til brug for brevstemmeafgivning i kommunen, jf. § 59 og § 60, stk. 2, 4 og 5.

Stk. 4. Udgifter til porto til forsendelse af brevstemmer afholdes af den myndighed, institution, skib eller havanlæg, som stemmemodtageren repræsenterer.

§ 107 a. Udgifterne ved en folkeafstemning, der afholdes efter kapitel 11 a, afholdes af kommunen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Udgifter til porto til forsendelse af brevstemmer afholdes af den myndighed eller institution, som stemmemodtageren repræsenterer.

§ 108. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder § 21 a, § 57, § 65, stk. 2, § 68, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, § 105 g, stk. 7, § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2, eller § 105 h, stk. 10, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 21 a, § 57, stk. 2, § 68, stk. 2, § 105 g, stk. 1, jf. § 57, stk. 2, og § 105 h, stk. 1, jf. § 68, stk. 2.

Stk. 3. I regler, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

§ 108 a. Anmodning om udstedelse af en valgbarhedsattest for en person med dansk indfødsret, der ønsker at opstille som kandidat til kommunale valg i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, skal indgives til indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 2. For en person med dansk indfødsret kan udstedes valgbarhedsattest med det indhold, at indenrigs- og sundhedsministeren ikke har kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark. Har indenrigs- og sundhedsministeren kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark, jf. § 4, skal oplysning herom påføres valgbarhedsattesten tillige med oplysning om udløbet af fristen for, hvornår den pågældende straf ikke medfører tab af valgbarheden, jf. § 4, stk. 3.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fra Rigspolitiet indhente straffeattester til offentligt brug til brug for udstedelse af de valgbarhedsattester, der er nævnt i stk. 1. En borgmester eller regionsrådsformand skal på begæring give indenrigs- og sundhedsministeren de oplysninger, der er nødvendige til brug for udstedelsen.

§ 109. Justitsministeren kan fastsætte regler til sikring af, at der ikke på eller ud til offentligt vej eller plads udøves valgagitation til kommunalbestyrelsesvalg, regionsrådsvalg og folkeafstemninger, der afholdes efter kapitel 11 a, på en måde, der forstyrrer den offentlige orden. I reglerne kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Kapitel 13

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 110. Loven træder i kraft den 1. april 1989.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om kommunale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 139 af 26. marts 1985.

Stk. 3 og 4. (Udelades)

Lov nr. 748 af 8. juni 2018 om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 4

Stk. 1-4. (Udelades)

Stk. 5. De forskrifter, der er udstedt i medfør af § 70, stk. 1, 4. pkt., i lov om kommunale og regionale valg om brevstemmeprotokollers indhold og udformning ved kommunale og regionale valg, finder anvendelse for folkeafstemninger, der afholdes efter kapitel 11 a, med de ændringer, der følger af afstemningens karakter, indtil de helt eller delvis ophæves eller erstattes af forskrifter udstedt i medfør af § 105 h, stk. 12, 4. pkt.

Stk. 6. De forskrifter, der er udstedt i medfør af § 109 i lov om kommunale og regionale valg, finder anvendelse for folkeafstemninger, der afholdes efter kapitel 11 a, indtil de

ophæves eller erstattes af forskrifter udstedt i medfør af § 109 i lov om kommunale og regionale valg som affattet ved denne lov.

§ 10

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2024, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2 og 3. (Udelades)

§ 11

Stk. 1 og 2. (Udelades)

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af § 8, stk. 5, i lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 295 af 7. marts 2022, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 8, stk. 6, jf. denne lovs § 3, nr. 7.

Stk. 4 og 5. (Udelades)

Lov nr. 1703 af 30. december 2024 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Ændringer som følge af ældreloven, lov om ældretilsyn og lov om lokalplejehjem og udskillelse af reglerne om madservice fra bestemmelsen om personlig og praktisk hjælp i lov om social service)⁴⁾, som ændret ved lov nr. 706 af 20. juni 2025, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 21

Stk. 1 og 2. (Udelades)

Stk. 3. §§ 1 og 2, § 3, nr. 2, og §§ 4, 7-10 og 12-20 træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 4-8. (Udelades)

Lov nr. 719 af 20. juni 2025 om ændring af lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (region-sloven) og forskellige andre love (Ny regional forvaltningsmodel med sundhedsråd, afskaffelse af kontaktudvalg, sundhedsklynger, sundhedssamarbejdsudvalg, sundhedsaftaler i deres nuværende form, praksisplaner, kommunal medfinansiering på sundhedsområdet og nærhedsfinansiering samt konsekvensændringer i flere love som følge af sammen-

lægningen af Region Hovedstaden og Region Sjælland m.v.)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 24

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2-4. (Udelades)

Stk. 5. § 1, nr. 1-3, 7 og 28-30, § 2, nr. 1-3, 5-8 og 10, § 4, nr. 8, § 5, nr. 2, 5 og 6, § 7, nr. 2, § 9, § 10, nr. 8, og §§ 11-16 og 18-23 træder i kraft den 1. januar 2027.

Stk. 6. (Udelades)

Lov nr. 755 af 20. juni 2025 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (Skærpelse af udvisnings-

reglerne samt indarbejdelse af reglerne om udvisning af udlændinge omfattet af EU-reglerne m.v.)⁶⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. § 1, nr. 6, 17, 30-32 og 39, og §§ 3-5 finder ikke anvendelse på lovovertrædelser begået før lovens ikrafttræden. For sådanne lovovertrædelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. (Udelades)

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 22. september 2025

P.M.V.

NIKOLAJ STENFALK

/ Christine Boeskov

-
- ¹⁾ Ændringen af § 19, stk. 3, 1. pkt., træder i kraft den 1. januar 2027, jf. § 24, stk. 5, i lov nr. 719 af 20. juni 2025. Kravet til stillerunderskrifter i Region Østdanmark trådte dog i kraft den 1. juli 2025, jf. § 56, stk. 5, i lov nr. 699 af 20. juni 2025.
- ²⁾ Lovændringen vedrører § 50, §§ 105 a-105 o, § 106, stk. 3, stk. 4, 1. pkt., og stk. 5, 1. og 2. pkt., § 107 a, § 108, stk. 1, og § 109, 1. pkt.
- ³⁾ Lovændringen vedrører § 1, stk. 3, nr. 1, § 8, stk. 1-5, § 9, stk. 1 og 2, § 10, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 2. pkt., § 11, § 12, stk. 2, 2. pkt., § 13, stk. 2, nr. 1, § 19, stk. 3, 1. pkt., § 21, stk. 1 og 2, § 23 a, 1. pkt., § 24 b, stk. 1, § 31, stk. 2-4, § 34, stk. 2 og 3, § 35, overskriften før § 37, § 37, § 38, stk. 1 og 2, § 39, stk. 1 og 2, § 40, 1. pkt., § 41, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 42, § 43, stk. 1 og 3, § 46, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 og 3, § 47, 1. og 3. pkt., § 48, stk. 1, 2. pkt., § 51, stk. 3, 2. pkt., § 60, stk. 3, § 61, stk. 1 og 2, § 70, stk. 2, § 71, stk. 1, 1. og 3. pkt., § 74, stk. 1, 4. og 5. pkt., stk. 2 og stk. 3, 3.-5. pkt., § 75, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, nr. 2, § 78, stk. 2, 4. og 5. pkt., stk. 4, 2. og 4. pkt., og stk. 5, 1. og 3. pkt., § 81, stk. 1-3, § 82, § 83, § 88, stk. 1, nr. 6, § 91, stk. 3, § 105 h, stk. 6, 2. og 3. pkt., og stk. 7, og § 105 i, stk. 2, nr. 2.
- ⁴⁾ Lovændringen vedrører § 60, stk. 2, og stk. 4, 1. pkt.
- ⁵⁾ Lovændringen vedrører § 2, stk. 2, § 19, stk. 3, 1. og 2. pkt., § 66, stk. 3, § 70, stk. 4, 1. og 5. pkt., og stk. 5, og § 71, stk. 1, 1. og 3. pkt., og stk. 2, nr. 1.
- ⁶⁾ Lovændringen vedrører § 1, stk. 3, nr. 3.